

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Šelenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.

Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.

Računi pri pošti ček zavodil: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Narocnine 4 mes. mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Ureanštvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglaš po tarifu.

Predlogi za novele k davčnim zakonom

Včeraj smo obširno poročali o gospodarskem posvetovanju, ki je bilo v ljubljanski Zbornici za trgovino, obrt in industrijo in na katerem so razpravljali o gospodarskih ukrepih vlade ter o predlogih finančnega ministrstva za spremembe v davčnem, trošarinskem in taksnem zakonu. Slična zborovanja so se vršila in se še vrše tudi po drugih gospodarskih centrih v državi. Na vseh konferencah se kaže, da so gospodarski krogi v glavnem z zadoščanjem sprejeli obe uredbi ministrskega sveta, da pa so vzbudili velike skrbi osnutki davčnih zakonov, ki jih je finančno ministrstvo predložilo v razpravo in sklepaje Narodni skupščini. Proti njim, zlasti proti predlaganemu načinu za odmero pridobine, se povsod pojavljajo stvarni pomisleki.

Kakor vsi moderni davčni zakoni, se tudi naš zakon o neposrednih davkih drži določenih osnov, principov, ki veljajo za vse davčne oblike in ki jih ni mogoče spremeniti drugače, kakor če se ves stroj zakona iz temelja preuredi. Tako velja v našem davčnem zakonu osnovno načelo, da se davek nalaga le na dohodek gospodarskega dejstva. Zato zakon tudi izrecno označuje posamezne davčne vrste kot davek na dohodek od zemljišča (zemljarine), na dohodek od zgradb (zgradarine), na dohodek od podjetij, obratov in poklicev (pridobina), na dohodek od nesamostojnega dela (uslužbenški davek) in na dobiček podjetij, zavezanjav javnemu polaganju računov (družbeni davek).

Nalaganje davkov na čisti dohodek ima eminenten narodno-gospodarski pomen, kajti razvoj gospodarstva bi bil docela nemogoč, čim bi država pričela črpati svoja sredstva za redne tekoče izdatke iz narodnega prihranka namesto in narodnega dohodka. Saj bi s tem načeli to, kar je bilo s trudom in samozatajevanjem prihranjeno in ustvarjeno, kar ustvarja produktivno moč in omogoča zaposlitev najširšim slojem naroda.

Narodni skupščini predloženi načrt novele k zakonu o neposrednih davkih pri svojih novih določbah glede pridobine in družabnega davka ni več v skladu z osnovnim načrtom, da se sme obdavčiti le čisti dohodek. To si je mogoče tolmačiti le tako, da je bil predlog od davčno-tehničnih referentov finančnega ministrstva sestavljen v naglici. Odmerjanje pridobine po drugih vidikih kakor po izkazanem ali ocenjenem čistem dohodku, torej ne glede na to, ali je bil dosežen kak dobiček ali ne, bi bilo nezdravo in nevarno. Če bi opustili osnovno načelo, da smejo davki obremenjevati le dohodek, bi to imelo za gospodarstvo nedogledne posledice.

Obdavčenje, s katerim bi država ne zajemala samo iz dohodkov pridobitnega dela, temveč iz substance, bi v kratkem po izvršanju te substance dovedlo do likvidacije podjetij. Zlasti velja to za one, na žalost zelo številne gospodarske panoge, ki danes zaradi nevspešnih razmer obratujejo brez vsakega dobička ali celo z izgubo ter vzdržujejo nadaljnje poslovanje le zaradi tega, da stvar docela ne zastane in da si podjetje ohrani svoje izvežbane nameščenice in delavce. Če ta ali oni trgovec, obrtnik ali industrijec navzlic težavnim razmeram še vedno pride na svoj račun in doseže dobiček, tedaj si ne smemo predstavljati, da vsi lepo zaslužijo in da zaradi tega vsi lahko plačajo visoko pridobino. Ključ za izračunavanje pridobine industriji ter vsem protokoliranim trgovcem in obrtnikom je v zakonskem predlogu sestavljen tako, da bi račun z multiplikatorji na podlagi najemnine za stanovanje in lokal in z vsemi pridobitki pokazal tudi tam mnogo večjo osnovo, kjer je bil dosežen običajni čisti dobiček. Nevzdržna obremenitev pa bi po tem ključu nastala za številne naše gospodarje, ki jim ni uspelo zaključiti letnih računov z dobičkom. Takih primerov je danes mnogo več, kakor si mislimo. V temu zadnjih let smo pri nas in v inozemstvu videli, da je mnogo deficitnega in pasivnega celo tam, kjer se je splošno mislilo, da vlada blagostanje. Mnogi ljudje, ki le od strani poznajo gospodarsko življenje, vidijo samo one redke primere, kjer obrat prinaša dobiček, ali pa vidijo le kosmati dobiček, ki pogosto ne zadostuje za kritje visokih režij, davkov, stroškov, zlasti pa odpisov dubioz.

Če bi imeli danes popoln vpogled v razmere naših trgovcev in tudi mnogih industrijcev in bi po gospodarskih načelih bilanciranja perulstrirali njihovo pravo bilančno stanje, tedaj bi gotovo prišli do poraznih rezultatov. Zmaga leta so zaradi poslovnih izgub in rastjočih dubioz absorbirala že neznamen del prejšnje imovine. Mnogi trgovci kažejo na zunaj v svojem življenju še udobje in veselje zaradi tega, da si ohranjajo poslovni kredit. Te izgube obratnega kapitala našega gospodarstva pa niso samo v škodo celoti, kajti vsaka izguba narod-

BERLINSKI ZAKULISNI RAZGOVORI

Med Francijo in Nemčijo se vrše živahni diplomatski razgovori za rešitev razorožitvenega vprašanja in poravnavo nesoglasij

Berlin, 28. novembra. d. Kakor zatirujejo v diplomatskih krogih, je imel razgovor državnega kancelarja Hitlerja s francoskim poslanikom Poncetom zgolj značaj splošne zmenjave misli. O kakih določenih predlogih nista razpravljala. O predmetu razgovora se čuva na obeh straneh stroga tajnost. Kljub vsemu se more smatrati, da sta razpravljala o vprašanjih razorožitve in Posaarja. Glede na Posaarje se je doslej vedno poudarjalo, da se mora v tej pokrajini izvršiti plebiscit, dočim se je v Franciji opažalo stremenje, da naj bi postala predmet francosko-nemških pogajanj.

Glede na razorožitveno vprašanje je Hitler v svojem razgovoru s francoskim novinarjem De Brinonom, zastopnikom »Matina«, obrazložil potrebo možnosti obrambe Nemčije. Po inozemskih kombinacijah sklepajo v Berlinu, da se je med francosko in angleško vlado obravnavalo vprašanje, ali bi se ne mogla nadomestiti kontrola z izmenjavo generalštabnih oficirjev. V angleškem tisku se opaža gotovo razburjenje zaradi nemške zahteve po dovolitvi obrambe iz zraka.

Pariz, 28. novembra. AA. Kakor poročajo francoski listi, je baje Hitler v razgovoru s poslanikom Poncetom zahteval, naj se Francija že sedaj odreče plebiscitu v Posaarju in vsem svojim zahtevam do tega ozemlja. Ostrjo je protestiral tudi proti ukrepom Angleža Knoxa, predsednika vladne komisije v Posaarju, proti narodnim socialistom. Hitler hoče, naj Francija že sedaj pozove Knoxa, naj ne zavira narodno-socialistične propagande v Posaarju.

Iz teh zahtev sklepajo listi, da Hitler v razgovoru s poslanikom ni nastopil kot prosilec, temveč je celo postavil pogoje za direktne razgovore med Francijo in Nemčijo.

Kaj zahteva Nemčija

Pariz, 28. novembra. »Matina« razpravlja danes v svojem uvodniku o direktnih pogajanjih, ki so se pričela med Berlinom, Parizom, Londonom in Rimom in pravi, da gre pri teh pogajanjih predvsem za določitev oborožene sile, ki naj si jo ustvarijo posamezne prizadete države. O splošni razorožitveni konvenciji danes že nihče več ne govori. Nemčija je zastopnikom ostalih treh držav postavila svoje zahteve. Kakor pravi, je zahtevala vojsko, ki bi štela 300.000 mož, katerih službeni rok pa bi bil skrajšan, 300 lahkih tankov, nedoločeno število topov s kalibrni do 155 mm, 400 lovskih letal in 4 močne skupine protiletalskega topništva, ki bi jih nemška vojska razpostavila na poljski, češkoslovaški in francoski mejli. Nemčija je za to pripravljena pristati na internacionalizacijo civilnega letalstva.

Glede saarskega vprašanja pravi »Matina«, da za sedaj o njem ni govora, da pa je v ostalem takega značaja, da ga moreta rešiti in Francija in Nemčija brez sodelovanja ostalih velesil. V ostalem so stališča držav glede nemških zahtev po oborožitvi povsem različna. Kar se tiče Francije, za sedaj sploh še ni zavzela nikakega stališča. Doslej je francoska vlada iz taktičnih razlogov vztrajala pri afirmaciji fronte, ki se sestavlja 14 oktobra proti Nemčiji, toda ta taktika je bila le fiktivna, ker so vsi že točno vedeli, da te fronte ni več. Sedaj se bo morala Francija odločiti in bo morala najti izhod iz težkega položaja. Le direktna francosko-nemška pogajanja bi bodo

omogočila doseganje njenega namena, namreč kontrolo nad oboroževanjem. Država bi se izpostavila veliki nevarnosti, če bi poslala svoje zastopnike na bližnjo konferenco prizadetih velesil, ne da bi si prej v zadostni meri pripravila teren za efektano diplomatsko akcijo.

Rothermerove sanje

London, 28. novembra. »Lord Rothermer«, znani pobornik za revizijo mirovnih pogodb, je objavil v današnjem »Daily Mail« uvodnik, v katerem razpravlja, kako bi bilo mogoče doseči sporazum med evropskimi državami. Zavzema se za angleško - francosko defenzivno zvezo. Pri tem opozarja, da je tudi nemški državni kancelar Hitler v svojem poslednjem govoru pozdravil tako francosko - angleško sodelovanje, ker bi pomnilo izpolniti angleško - francoskih zahtev glede varnosti, Nemčiji pa bi bilo v tem primeru mogoče doseči koncesije, ki so ji potrebne za ohranitev miru v Evropi. Obenem pravi lord Rothermer, da bi bilo treba Nemčiji dati poljski koridor, za kar bi morala Litva odelotiti Poljski Klajpedo, da si tam ustvari izhodišče za svojo pomorsko trgovino. Sedva bi bilo treba za to na nek način zadovoljiti tudi Litvo. Končno ugotavlja Rothermer, da bi bila za popolno pomirjenje Evrope potrebna tudi revizija mej nasledstvenih držav.

Revizija pakta Društva narodov

Zeneva, 28. novembra. s. Po povratku glavnega tajnika Društva narodov Avenola s potovanja v Rim govore sedaj v zenevskih krogih o naziranju v glavnem tajništvu naslednje:

Kakor računajo, se bodo med evropskimi vladam sedaj v kratkem pričela živahna razorožitvena pogajanja, posebno, ker

je po novi sestavi francoske vlade izginal iz mednarodnega položaja eden izmed negotovih faktorjev. Ta pogajanja se bodo morala, čim bo nekaj vidnih uspehov, zgotovila v razgovore, pri katerih bi sodelovala vsaj ena ali dve velesil. Verjetno je, da bodo trajala mnogo dalje, kakor je mišljeno po besedilu sklepa predsedništva razorožitvene konference o odgoditvi razorožitvene konference. Zato ni izključeno, da se glavni odbor najbrže ne bo sestal januarja, temveč precej pozneje. V ostalem tudi ni izključeno, da bo glavni tajnik Društva narodov porabil prvo boljšo priložnost ter odpotoval v ostale evropske prestolnice, kjer bo ostale velesile počul o izidu svojega rimskega poseta. Razni podobni predsedništva razorožitvene konference bodo najbrže v teku tedna končali svoje delo.

London, 28. novembra. g. Glavni tajnik Društva narodov Avenol bo prihodnji teden prispel v London, kjer bo imel razgovore z odločilnimi državniki. »Morning-post« pripominja, da je Avenol potoval v Rim zato, ker je nameravala Italija izstopiti iz Društva narodov. Mussolini svojega naučena ni izvedel samo zaradi tega, ker mu je bilo obljubljeno, da bodo revidirane določbe v paktu Društva narodov. Avenol bo sedaj skušal v tem pogledu sondirati teren v Londonu ter bo zato stopil v stike z angleškimi državniki. List neglaša, da slone skoraj vse mednarodne pogodbe zadnjih 15 let na pakto Društva narodov in bo treba zaradi tega morebitno revizijo pakta Društva narodov izvesti z največjo previdnostjo.

Pripravljalno delo v Zenevi

Zeneva, 28. novembra. AA. Razorožitvena konferenca sama je odgodena, navzlic temu pa delajo njeni tehnični odbori. Na današnji seji odbora za efektive so razpravljali o oficirjih, podoficirjih in o civilnih nameščencih. Šlo je za številčno vprašanje na podlagi podmene, da bo razorožitvena konferenca sprejela konvencijo, ki bi uvedla predvideni dolgoročni vojaški rok. Razprava se je vršila v atmosferi medsebojnega razumevanja in pripravnosti.

Sanacijski program Chautempsove vlade

Nova francoska vlada se bo predstavila parlamentu v soboto in podala svojo deklaracijo

Pariz, 28. novembra. g. Chautempsova vlada je imela danes prvo sejo. Sklenjeno je bilo, da se bo predstavila zbornici v soboto, ko bo tudi predložila svoj osnutek za sanacijo. Razprava o finančnem osnutku se bo v zbornici pričela dne 7. decembra, ko se bo najbrž odločila tudi usoda nove vlade.

Chautemps bo baje pozval zbornico, naj se brez odloga izreče o načrtu ter odgodi vsako razpravo in vsako interpelacijo o splošni politiki ter tako pokaže voljo poslanecv, da vjdijo v vladi »zastopnika vsega naroda za javno blaginjo«. Ni izključeno, da bo tudi proračunski minister Marchandau predlagal zbornici, naj se pravica do predlaganja amandmanov omeji ali pa celo odpravi, dokler bo trajala razprava o načrtu. Ta ukrep bi debato znatno razbremenil in bi utegnil biti sprejet, če bo vlada odločno postavila vprašanje zaupnice.

Chautemps je postavil svojemu kabinetu dve nalogi, utrditev varnosti države napram sosedom in sanacijo državnih financ. Njegov sanacijski program obsega naslednje odredbe:

Striktno in strogo pobiranje davkov naj bi prineslo državi še eno milijardo frankov, znižanje posebnih izdatkov za uradnike drugo milijardo, davek na avtoprevozništvo 400 milijonov, državna loterija 600 milijonov, izdaja kovanega denarja 800 milijonov, prometni in dohodninski davek na vodo, plin in elektriko pa milijardo frankov. Za kritje deficita bi po tem načrtu manjkalo še 1.2 milijarde, kar bi pa vlada pričledila z znižanjem proračunskih izdatkov.

V nasprotju s svojima prednikoma Daladierjem in Sarrautom Chautemps ne namerava predložiti zbornici predloga za znižanje uradniških plač, ker bi sicer nedvomno prav zaradi tega padla tudi njegova vlada.

Franklin Bouillon namerava interpretirati vlado predvsem o francosko-nemških odnosih. Francoski listi sodijo, da bo Chautemps dobil za svoje načrte večino, ker se nega premoženja pomeni za celoto zmanjšanje gospodarske aktivnosti in možnosti zaposlitve. Če bi sedaj z uveljavljenjem predlaganih reform pričeli iz te preostale substance še zajemati državne in samoupravne dohodke, mora v nekaj letih slediti polom trgovskega stanu, večje obrti ter srednje in male industrije.

Resno je treba razmišljati o tem, kako se bi razmere razvijale potem, če bi bilo privatno gospodarstvo na tleh, nezmožno, da obratuje in zaposluje stotisoče delavcev in nameščencev in tudi nezmožno, da bi izkoristilo nove možnosti produkcije in izvoza, ko se bo svetovna gospodarska konjunktura obrnila na bolje. Kje bi potem država zajemala najnujnejša sredstva, ko že danes dobiva pretežni del dohodkov od izvenkmetijskih slojev prebivalstva? Ali naj bi

niti levica niti sredina ne bosta upali sabotirati že četrti poizkus radikalov, da postavijo delazmožno vlado. Istočasno pa bo z decembrom prišel zadnji čas, da se uredi novi proračun, ker se francosko finančno leto zaključí ob enem s koledarskim. Polez vsega tega so se sedaj že povsem načelno ločila tudi stališča posameznih strank glede sanacije francoskih državnih financ, tako da bo Chautempsu lažje nego Daladierju in Sarrautu najti srednje rešilno pot.

Poljsko-nemško zbližanje

Varšava, 28. novembra. AA. Maršal Piłsudski je včeraj popoldne sprejel nemškega poslanika v Varšavi v. Moltkeja. Sestanku je prisostvoval tudi zunanji minister Beck. Razpravljali so o vprašanjih, o katerih sta konferiral na nedavno nemški kancelar Hitler in poljski poslanik v Berlinu. Tudi pri tej priliki se je pokazalo soglasje v vseh pogledih.

Nemška demarša na Dunaju

Berlin, 28. novembra. AA. Danes popoldne je bil pogreb vojaka Schuhmacherja, ki ga je ustrelila na bavarsko-avstrijski meji avstrijska orožniška patrila. Pogreba so se udeležili tudi državni kancelar Hitler, vojni minister Blomberg in glavni poveljnik nemške vojske general Hammerstein. Ker je preiskava o incidentu zaključena, je zunanji minister naročil nemškemu poslaniku na Dunaju, naj vpraša avstrijsko vlado, kakšno stališče namerava zavzeti in kdaj misli napraviti konec takšnim dogodom.

Volilni uspehi poljskega vladnega bloka

Varšava, 28. novembra. d. Pri občinskih volitvah na Pomorjanskem je dobil vladni blok 265 mandatov (pri volitvah l. 1929 135), opozicija 260 (492), Nemci pa 21 (71). Pri občinskih volitvah na Poznanjskem si je po dosedanjih podatkih priboril vladni blok 563 mandatov (358), opozicija 514 (977) in Nemci 30 (92).

potem vzela produkcijski aparat v svoje roke, ko izkušnja kaže, da so z redkimi izjemami vsa državna gospodarska podjetja pasivna? In kaj bi bilo s kmetom? Ali ne bi bil ta najbolj udarjen, ako bi izgubil najboljše in v današnjih razmerah skoraj edinega kupca svojih pridelkov, delavca in nameščenca, ker so meje skoro zaprte za vsak izvoz?

Vsak pameten človek ve, da mora država najeti in dobiti sredstva, ki jih neobhodno rabi za svoje funkcioniranje. Nihče državi te pravice odrekati ne more in ne sme. Toda ravno zato je v interesu države same, da so davkoplačevalci dela in plačila zmogni in da se kot osnova vsega nacionalnega gospodarstva ohrani in skrbno čuva, kar o generacije ustvarile s trudom in žrtvami.

Zaupnica angleški vladi

Baldwin o nujni potrebi postopne razorožitve, pogajanjih z Nemčijo in prijateljstvu s Francijo

London, 28. novembra. AA. V razpravo o predlogu delavske sfranke glede odgovora na prestolno besedo, v katerem se obsoja notranja in zunanja politika vlade, je posegel snodi podpredsednik angleške vlade Stanley Baldwin, ki je svoja izvajanja razširil v velik govor o razorožitvenem vprašanju in o zunanji politiki Velike Britanije.

Sedanji položaj, je dejal Baldwin, je izredno kočljiv. Nemčija je se odstranila iz Zeneve. Sporčila je Društvo narodov, da izstopa iz te organizacije. Podobno je ravnala Japonska. Nemčija je razen tega izjavila, da se v Zenevi ne bo več pogajala o razorožitvi. Vse to je povzročilo, da je sedanje mednarodno stanje izredno napeto in hudo.

Navzlic temu pa obstajajo še vedno možnosti ugodne rešitve razorožitvenega vprašanja. Vse države naj se namreč razorože na stopnjo sedanje nemške oboroženosti. Oboroževanje naj se izključi tako, da bodo ofenzivna sredstva nemogoča. Močno oborožene države naj se tedaj razorože do gotove točke. Druga možnost je, da se Nemčija oboroži do te točke. Tretja možnost je splošno tekmovanje v oboroževanju, kar je treba v vsakem primeru onemogočiti.

Jasno je na drugi strani in to mnenje deli tudi vse naše prebivalstvo, da Velika Britanija ne more trajno ostati v podrejenem vojaškem položaju napram drugim državam. To mnenje je dobro izrazil zunanji

minister v svojem zadnjem govoru in žel živahno odobranje vsega parlamenta.

Važno vprašanje je sedaj, kako se bo razvijala Nemčija. Sedaj ima doma važne probleme, velike množice so brez posla. Zato potrebuje miru. Angleži, Francozi in Italijani, vsi moramo stopiti v stike z njo, da najdemo pot do napredka. Ne vidim razloga, zakaj se ne bi mogli končno sporazumeti o razorožitvi na podlagi naše konvencije in zakaj se Nemčija ne bi mogla vrniti v Društvo narodov. Če se bo to zgodilo, potem bo mogoče, če bodo narodi med seboj lojalni in če se bodo sporazumeli, v nekaj letih preiti k novemu znižanju oborožitve. S takimi postopki od stopnje do stopnje bomo morda dosegli svoj ideal razorožitve, ki si ga vsi žele. Sedaj pa vau ne verujejo niti največji navdušenci in ne upajo, da bi ga bilo mogoče uresničiti v bližnji bodočnosti.

O Franciji hočem reči samo to-le: Francija in mi smo tvorci velike in stare civilizacije. Naši interesi so skupni, naše prijateljstvo je preizkušeno in čvrsto. Zato upam, da bo Francija trajno na naši strani v naši borbi za varnost in mir, za varnost in mir, ki ga prav tako Francija potrebuje kakor mi.

Delavski predlog je bil nato odklonjen s 424 glasovi proti 53. Za vlado so glasovali tudi liberalni poslanci.

Baldwinov govor je napravil na vsi zbornico močan vtis.

Nemiri na Kubi

Santiago, 28. novembra. d. Pri svečanosti v prslavo dijakov, ki so l. 1871. padli v bojih proti Špancem, je prišlo do divjega streljanja. Domnevajo, da je šlo za poizkus vstaje proti vladni Grau San Martina. Vojaške oblasti so takoj proglasile obsedno stanje ter prepovedale vsako zbiranje na ulicah. V teku včerajšnjega dne je bilo ranjenih 14 oseb. Tudi v drugih delih Kube je prišlo do nemirov in bombnih atentatov, pri katerih pa ni bil nihče ranjen.

Nova nemška časopisna agencija

Berlin, 28. novembra. AA. Glede na gospodarski razvoj nemškega tiska sta se Wolffov urad in Telegraphenunion združila v novo družbo z o. z. »Deutsches Nachrichtenbureau«. Ta agencija bo začela delovati še pred koncem leta.

Ne navaden doživljaj italijanskega letalca

Rim, 28. novembra. AA. Ne navaden doživljaj se je pripetil letalcu Niclotu, svetovnemu prvaku za najvišje polete z lahkim hidroplanom. Niclot je hotel doseči nov višinski rekord in se je dvignil že 9000 metrov visoko, ko mu je odpovedal kisikov aparat. Letalec je izgubil zavest, letalo je pa medtem začelo v strmih vijugah padati proti zemlji. Na srečo se je letalec kakih 1000 m nad zemljo zopet zavedel in dobil nazaj oblast nad aparatom ter tako brez nesreče pristal.

Karambol v zraku

Pariz, 28. novembra. s. Blizu vojaškega letališča Marignane sta se v zraku zadli dve letali, ki sta se vržala v streljanju. Obe letali sta travirala na zemljo in za popolnoma razbili. Dva letalca sta obležala na mestu nrtva.

Razpust hitlerjevskih strokovnih organizacij v ČSR

Praga, 28. novembra. d. Notranje ministrtvo je v smislu zakona o razpustu političnih strank, razpustilo zvezo nemških strokovnih organizacij, strokovno zvezo nemških delavcev in strokovno organizacijo nemških železničarjev v Ustju, kjer so imele svoj sedež. Obenem so bile razpuščene tudi vse podružnice teh organizacij na ozemlju češkoslovske republike. Notranje ministrtvo je razpustilo tudi nemško politično rudarsko zvezo s sedežem v Mostu. Gre tu za strokovne centrale že razpuščene nemške narodne socialistične stranke. Obenem je praška policijska direkcija zaplenila premoženje nemške narodno socialistične stranke na Češkoslovaškem.

Volilni izgredi v Rumuniji

Bukarešta, 28. novembra. g. Železna garda je tudi danes izzvala dijaške nemire v Jassyju. Prišlo je do velikih izgredov, pri katerih je bil en dijak ubit, pet pa hudo ranjenih. Izgredi so zavzeli tak obseg, da je morala posadka ostati v strogi pripravljenosti. Vojaštvo in policija sta ahetirala 115 oseb. Vladno glasilo »Vittorul« piše, da bo vlada izvedla energične ukrepe, da iztrebi vse anarhistične centre v državi. S tem vprašanjem se je nocoj bavil ministrski svet na izredni seji.

Praški poslanik dr. Grisogono v Beogradu

Beograd, 28. novembra. p. Naš poslanik v Pragi g. dr. Prvislav Grisogono je davi prispel v Beograd. Njegov prihod je v zvezi z gospodarskimi razgovori, ki se vrše med državami Mre; antante sprlo skorajšnje konference Gospodarske Male antante v Pragi.

Druga pogodba s Turčijo

Včeraj je bila v Beogradu podpisana še pogodba o medsebojnih terjatvah Jugoslavije in Turčije

Beograd, 28. nov. AA. Danes ob 18. sta zunanji minister turške republike Tevfik Ruždič i in zunanji minister kraljevine Jugoslavije Bogoljub Jevtić podpisali končni sporazum o obojestranskih terjatvah države-podpisnic in njihovih državljanov med seboj, terjavah, ki izvirajo iz zakona o agrarni reformi in kolonizaciji in v zvezi z izselitvijo s kmečkih posestev. Ta sporazum določa način odkodovanja in rok, v katerem se mora odškodnina izplačati, ter popolnoma ustreza obojestranskim interesom. Sporazum stopi v veljavo takoj po ratifikaciji.

Manifestacija prijateljstva

Zunanji minister Bogoljub Jevtić je priredil v Gardnem domu večerjo na čast Turškemu znanjemu ministru Tevfiku Ruždiču, ki ga je pozdravil z naslednjim nagovorom:
Ekselencija! Dolga preteklost je naučila oba naša naroda medsebojnega spoštovanja, sedanost in obojestransko naklonjenost nam ju je pa toliko približala, da kaže delo prijateljstva in sporazuma velika pota v bodočnost ne samo za obe državi, temveč — prepričan sem — tudi za ves Balkan.

Kot dopolnilo k obstoječim mednarodnim pogodbam ima ta dogovor še svoj poseben pomen. Nj zadošča samo lepo govoriti o miru, treba je tudi pokazati za delovanje in jamstvo Mi smo prepričani, da v tem pogledu vršimo svojo dolžnost.

Jugoslovanski narod, ki je z radostjo in ljubeznijo spremljal potovanje svojih vzvišenih vladarjev, je ohranil nasproti vam občutek hvalečnosti. Prepričan, da se bo prijateljstvo med našima dvema državama še lepše razvijalo v iskrenem in uspešnem sodelovanju, porabjam to priliko, da nazdravim ekselenciji predsedniku turške republike gaziju Mustafa Kemal pa, pod čigar vodstvom se je obnovila Turčija v sodobno in čvrsto državo, da nazdravim napredku Turčije in osebnosti sreči vaše ekselence.

Turški zunanji minister Tevfik Ruždič je se je zahvalil s temi besedami:
Ekselencija! Prišel sem sem zaradi podpisa pakta o prijateljstvu med Jugoslavijo in Turčijo, čigar pomen je zražen že v veliki ideji privrženosti naših dveh narodov do miru, obenem pa tudi zato, da prinesem jugoslovanskemu narodu izraze globoke simpatije in visokega spoštovanja turškega naroda. Kakor je vaša ekselencija tako dobro povedala, sta naša dva naroda v toku zgodovine znala ohraniti in prošlosti in sedanosti medsebojno spoštovanje, tako da gledata mirno in vedro v bodočnost.

Kako se ne bi spomnil bivanja Nj. Vel. jugoslovenskega kralja in kraljice v Turčiji! Ta spomin bo ostal zapisan v naših dušah, saj predstavlja srečno inčiativo, ki jo mora spoštovati vsakdo, kdor je prijatelj.

Razprava o javnih delih

Beograd, 28. novembra. p. Skupščinski odbor, ki proučuje uredbno ministrskega sveta o javnih delih za omiljenje brezposelnosti, je danes nadaljeval svoje delo. Ker je bila uredba včeraj v načelu odobrena, se je danes takoj pričela podrobna razprava. Minister za socialno politiko in narodno zdravje g. Ivan Pucelj je sporočil, da je podpora zetskih banovim nujno potrebna, ker grozi celim pokrajinam glad. Prosil je zato odbor, naj svoje delo kar najbolj pospeši, da bi moglo ministristvo storiti primerne korake. Ministrstvo socialne politike ima priliko, najeti 30 milijonsko posojilo na račun fonda za javna dela, s čimer bi se dala izvesti uspešna akcija za podporo pasivnim krajem in obliki izvedbe nujno potrebnih javnih del. V razpravi je pri členu 13, ki govori o državnih dotacijah fonda za javna dela z letnimi proračunskimi prispevki v višini do 30 milijonov iz proračunskih prihrankov in doseženih viškov na dohodkih, predlagal poslanec gosp. Lončar, naj se ta člen izpremeni v toliko, da se zagotovi dotacija v docela realni obliki; na osnovi zakona o naknadnih in izrednih kreditih, ki je bil sprejet decembra 1932 in s katerim so bila uvedena nova bremenja v skupnem iznosu 50 milijonov Din. Ti dohodki naj se sedaj v celoti namenijo državnemu fondu za javna dela, da bi mogel tako čimprej pričeti uspešno poslovati. Predlog poslanca g. Lončarja je naletel v odboru na splošno odobravanje. Razprava se bo jutri nadaljevala.

Seja senata

Beograd, 28. novembra. p. Senat bo imel jutri popoldne plenarno sejo. Na dnevnem redu je kulirniški sporazum s Švico in zakon o obvezni telesni vzgoji naroda, ki ga je Narodna skupščina že odobrila.

Visoko odlikovanje francoskega akademika

Beograd, 28. novembra. p. Nj. Vel. kralj je odlikoval člana francoske Akademije znanosti Abeisa Bonnarda, ki se je udeležil odkrivanja spomenika francoskemu pisatelju Lamartinu, v redom sv. Save I. stopnje. Visoko odlikovanje je izročil odlikovancu prosvetni minister snodi na banketu, ki ga je priredil odlikovancu na čast beograjskega akademika znanosti.

Napredovanja

Beograd, 28. novembra. p. Na predlog trgovskega ministra so s kraljevim ukazom napredovali v višjo skupino profesor srednje tehniške šole v Ljubljani Viktor Turnšek, vršilec dolžnosti upravnik tekstilne šole v Kranju inž. Fran Kočevar, predmetna učiteljica na srednji tehniški šoli v Ljubljani Angela Lombar ter strokovna učiteljica srednje tehniške šole v Ljubljani Adolt Doljak in Karl Kunaver.

**Vsak naročnik „JUTRA“
je zavarovan
za 10.000 Din!**

Germanski Votan proti Kristu

Berlin, 26. novembra. Nedavno je vsa protestantska Nemčija slovesno praznovala Luthrov jubilej. Sodeč po svečanosti, obhodi in spominjskih govorih bi človek mislil, da je nemška evangelijska cerkev na višku svoje moči in da je njen položaj kar najugodnejši. Vendar pa je razpoloženje med verniki vse prej ko svečano, ker razjedajo cerkev hude notranje borbe, ki prete učiti dosežanje že itak precej problematično cerkveno edinstvo. Tudi nad katoliško cerkvijo visi težka pest tretjega cesarstva, toda katoličanstvo je vsaj v notranosti enotno, ker vzdržuje to enotnost iz inozemstva rimska kurija in ji kljukasti križ ne more do živega.

Druga pa je stvar z evangelijsko cerkvijo, ki ima svojega najvišjega poglavarja doma in s tem v območju države. V krilu evangelijske cerkve so pristihi kljukastega križa organizirali pokret »nemških kristianov«, ki dela pravi cerkvi silovite težkoče. Značilno je, da so to strujo ustanovili evangelijski svečeniki, predvsem mlajši in oni starejši, ki so svetovno vojno preživeli na fronti. Pokret tedaj ni lajska ustanova in to mu daje posebni značaj vsek dan večjega razkola. Pri volitvah v uprave cerkvenih občin so novotarji na Pruskem dobili večino, v južni Nemčiji, kjer je evangelijsko na straži proti katolicizmu, pa so ostali še v manjšini. Kljub temu pa so »nemški kristiani« zavladali nad vsem cerkvenim življenjem nemške protestantizma. Iz njihovih vrst je tudi izvoljen državni škof in župniki so se v velikem številu pridružili pokretu, da si očuvajo položaj in ugled.

Pred volitvami v cerkvene uprave so »nemški kristiani« naglašali načelo, da je treba narod zopet vrniti v cerkev ter poudarjati potrebo poglobitve religioznega življenja med ljudstvom. Po zmasi pa so pokazali popolnoma druge težnje ter zahtevali popolno »ponemščenje« cerkvenega nauka in temeljito preobnovo v propovedništvu. Pridige morajo biti odsej »nemške«, t. j. ne abstraktne in dogmatsko-teološke, marveč morajo obravnavati vse realne potrebe nemškega ljudstva, pred vsem socialne in politične vprašanja. V praksi pomeni to, da bodo cerkve odsej odprte na stežaj politiki, seveda samo oni kljukastega križa. Nadaljnja zahteva »nemških kristianov«, je temeljna izprememba liturgije. Kakor znano, je o tem že storjen prvi korak z odpravo dveh hebrejskih besed »Amenc« in »Aleluja«. S tem pa čiščenje od »židovske navlake« še nikakor ni končano.

Nemška evangelijska cerkev, pravilo »nemški kristianci«, mora biti čisto arilska cerkev. Ne samo, da zahteva od vseh svojih svečnikov dokaz o čistem arilskem poreklu, marveč morajo tudi njeni verniki biti neoporečni v tem pogledu. Tudi žene duhovnikov in vernikov morajo doprinesiti dokaz svojega arilstva. Obenem pa se morajo izkjučiti iz cerkve vsi židje, ki so prestopili v protestantizem. S tem evangelijska cerkev opušča svojo apostolsko poslanstvo širjenja vere med vse narode, opušta vsako misijonsko delo ter postaja eksklusivno nemška cerkev. S to svojo odločitvijo, ako se »nemški kristianci«, posreči predrti s svojimi novotarji, bi nemška cerkev znatno pripomogla k verskemu miru in strpnosti, ker ne bo segala v območje drugih cerkva. Največja izprememba pa se bo izvršila vsekakor v pogledu osebnosti Krista. Nova struja zahteva, da se Krist predstavlja vernikom kot borec in ne kot mučenik, češ da je z nemško duševnostjo bolj v skladu junaka, nego voljno trepača vojaka.

Nairadikalnejša struja »nemških kristianov« zahteva, da se v šolah prepove čitanje in razlaganje sv. pisma stara zaveze, ker da se pripovedovanje »židovskih bajk« ne sklada s častjo nemškega naroda. Obenem so označili ti radikali žilivi tudi prveč mest iz nvoza testamenta, ki jih je treba izbrisati. Zlasti pisma sv. Pavla so jim na nosi, deloma ker je bil žid, deloma pa, ker oznanja in priporoča ponižnost in skromnost. Tudi samo smrt Zvečarja je treba izpremeniti, ker smrt na križu ni junška.

Berlinski kongres »nemških kristianov« je stvil zahteva, da se križ odpravi iz vseh cerkva in šol ter se iz cerkvenih stolovv. Kakor so take zahteve vsaj za versko strajo, ki se naziva krščansko, nekoliko čudne, vendar za njimi stoje lepi tisoči pristaveč, ki morda ne vidijo, da zahtevajo uničenje bistva krščanske vere. Toda ravno ti imajo v podporo države, Gibanje »nemških kristianov« seveda še ni uravnoteženo in je v njem mnogo manjših strui, ki niso radikalne, vodi pa ves pokret ona skupina, ki ima za seboj vlado, in ravno ta je najhujša v zahtevi brezpozgojzega arilstva. Proti taki reitvi krščanstva iz nauka »nemških kristianov« je moral nastopiti sam državni škof, ki se je poslužil pr-rokove besede o nemih psih in odločno izjavil, da na vse to ne more več molčati. Vendar se vodi borba dalje in kakor kaže, se vodi v znamenju germanškega boza Volana proti Kristu, kajti njmški kristianci hočejo prepoiti doktrino svoje cerve popolnoma s staronemškimi primitivnimi in paganskiimi elementi.

Masaryk o nemškem militarizmu

Praga, 28. novembra. d. Predsednik Masaryk je zastopniku »New York Timesa« izjavil med drugim:

Kljub militarizaciji nemškega naroda in notranjim dogodkom v Nemčiji se ne bojim vojne, samo po sebi umevno pa se moramo seveda pripraviti za vse možnosti. Versailleska pogodba je morda kakor vsako človeško delo nepopolna nudi na možnost revizije. Toda o tej reviziji se ne more vedno razpravljati na konici meča. Evropski narodi se morajo naučiti medsebojnega zaupanja in, potem bomo lahko govorili kot prijatelji o reviziji.
O Avstriji je izjavil predsednik Masaryk, da spada v nemški kulturni krog, vendar pa je potrebno, da se razlikuje nemška kultura od pruskega duha in pruske tradicije ki prevladujeta danes v Nemčiji. Lessing, Göthe, Herder in mnogi drugi so bili Nemci malo pa je verjetno, da bi hoteli biti hitlerjevci. Če se Avstrija neće združiti z nemško državo, hodi po poti svoje stare tradicije. Po mojem mnenju se bodo tudi te zadeve v par letih pomirile in bodo o njih mnogo manj govorili. V Podunavju ne bo nobene politične konfederacije, prej bo prišlo do ustavitve sistema trgovinskih pogodb med neodvisnimi državami.

DANES PREMIERA PRVIČ V LJUBLJANI VELIKA SENZACIJA

Johnny Weissmüller svetovni šampion v plavanju

Maureen O'Sullivan v zvočnem vledelu po romanu

Naravni pesnetki Pigmejceev. Krasote in divjost osrčja Afrike. Divje zveri v naravi. Nemški govor.

Rezervirajte vstopnice.

Predprodaja vstopnic od 11.—1/4.13.

Telefon 21-24. ELITNI KINO MATICA. Telefon 21-24.

Predstave ob 4., 1/4.3. in 1/4.10. uri zvečer. Nov Foxov žurnal.

Protizidovski izgredi na Madžarskem

Zaradi velikih protizidovskih izgredov so zaprte vse madžarske visoke šole

Budimpešta, 28. novembra. 6. Dijaški izgredi zaradi katerih so zaprli budimpeštansko univerzo, so se razširili tudi na visoko tehniško šolo. Pred njenim poslopjem na Gellertovem trgu v Budinu se je zbralo okrog 11. dopoldne 300 dijakov, ki se jim je pridružil še množica drugih nemirnih elementov. Odlšli so v spredu na obrežje Dunava, kjer so tik pred mostom uprizorili silne demonstracije proti židom in poličij. Na tehnični šoli so razdeljevali tudi letake, ki pravijo, da se nacionalistični visokošolci ne zadovoljujejo z neodločnim odgovorom ministra za vero in da bodo nadaljevali z vsimi sredstvi borbo proti židom. Vse žide in njihove prijatelje je treba bojkotirati, ker živje niso madžarske narodnosti.

Ameriški Slovenci in prohibicija

Naši rojaki v Ameriki ne marajo »suhačev«. — Nekaj zanimivosti o glasovanju proti prohibiciji v treh državah.

Chicago, v novembu.

Vsi listi naših rojakov so vneto pripravljali svoje čitatelje na glasovanje, ki se je vršilo 7. t. m. Tedaj so v šestih ameriških državah glasovali o prohibiciji. V nekaterih državah so istočasno glasovali tudi za uvedbo starostnega zavarovanja. Prohibicija je bila v Zedinjenih državah uvedena s posebnim določilom federalne ustave, ki je po številu 18., pri glasovanju o prohibiciji pa se je šlo za to, da volilci sprejmejo 21. določilo federalne ustave, ki odpravlja določilo št. 18. Glasovalo se je v glasovnicami in so bili listi naših rojakov v tej volilni borbi tako vestni, da so nekateri prinašali celo fotografije glasovnic z natančnimi navodili o volitvah sploh in o uporabi glasovnic še posebej. Tako je clevelandska »Ameriška Domovina« objavila razprto tiskan in debelo obrobjen poziv naslednje vsebine:

— Resno in iskreno opozarjamo naše volilce, naj nikar ne pozabijo jutri, v torek 7. novembra glasovati da stopi tudi država Ohio v napredne vrste in prekliche prohibicije, ki je prinesla zlasti našemu narodu v Ameriki toliko gorja. Pri vstopu v volilni prostor dobite 5 volilnih listkov. Največji volilni listek se tiče prohibicije. Naredite križ v krogu v prvi koloni. Potem pa vzemite drugi največji volilni listek in napravite križ pred besedo »Vese« v prvi koloni zgoraj. Pomnite, da morate glasovati na obeh listkih, če želite, da se prekliche najbolj nemoralna in krivična postava, ki je bila že kdaj uveljavljena v Zedinjenih državah.

Zagovornike prohibicije nazivajo naši rojaki »suhačev«. Odnor proti prohibiciji se ne sme tolmاعتi kot želja in pohlep po uživanju opojnih piacij, marveč kot odnor proti vsakršnim zlorabam, ki so bile združene s prohibicijskim zakonom. V državah Pennsilvanija, Ohio in Utah se je velika večina volilcev izrekla vred odločij in se je s temi državami v zvezi z nitevanje ustavnega določila št. 18., s katerim je bila uvedena prohibicija. Na ta način je prohibicija pokopana, formalno pa bo to izvedeno letos 5. in 6. decembra, ko bo posebna komisija potrdila glasovalne izide.

Ameriška prohibicija je bila uvedena 16. januarja 1920, trajala je torej blizu 14 let, stala pa je ameriško ljudstvo 35 milijard dolarjev, prinesla je strašno korupcijo, 2650 oseb pa je bilo zaradi nje posredno in neposredno ubitih.

Napredek Skoplia

V 13 letih je bilo zgrajenih 1600 poslopj.

— K živahni gradbeni delavnosti so priganjale ogromne najemnine.

Skoplie, 26. novembra.

Malo bo mest v naši državi, ki bi od zedinjenja do danes dosegla tako ogromen razvoj v vseh smereh, zlasti pa v gradbeni podjetnosti, kakor Skoplie. Od zanemarjena orientalskega mesta s popolnoma primitivnimi izrazi gospodarskega in kulturnega življenja se je Skoplie po številu prebivalcev dvignilo na četrto mesto med jugoslovanskimi mesti, kar pa se tiče gradbene delavnosti pa je med prvimi Na severovzhodnem delu, imenovanem Bunjakov, kjer so se še pred nekaj leti širile puste ledine, je zgrajen velik mestni okoliš, ki ima sam preko 15000 prebivalcev. Po statistiki občinske uprave je bilo v Skopliju od prvih do danes zgrajenih preko 1500 novih poslopj v vrednosti preko 208 milijonov dinarjev. Velik del te gradbene delavnosti so financirali meščani sami. Največ novih poslopj je bilo zgrajenih leta 1927, pa tudi letos pri splošni krizi se je število poslopj povečalo za 108 v vrednosti blizu 10 milijonov Din. Zanimivo je, da so k takoli gradbeni podjetnosti najbolj priganjali — visoke najemnine. Skoplie je bilo nekaj eno najživahnjših središč Balkana, v dobi zadnjih 10 leti pod turško vlado pa je izgubilo svoj pomen in se je šle s prevratom znašlo v novem življenju. Raznovrstne tr-

Tudi v Segedinu in Pečuju je prišlo na vseučiliših do dijaških izgredov, policija pa je z vsjo naglico preprečila nadaljnje nemire in je odredila zaporo vseučilišč v židovskem okraju v Budimpešti so se popoldne incidenti ponovili. Prosvetni minister Homan je izjavil danes, da bo vlada v primeru, če se bodo nemiri ponovili, nastopila z največjo odločnostjo. Glavni voditelji večerajšnjih izgredov bodo strogo kaznovani. Rektor univerze dr. Angyal je izjavil na očitke, češ, da ni bilo treba klicati policije v univerzitetno avlo, da se je moral odločiti za ukrep ker so dijaki v avli razbili vse na drobne kose, ogražali nekatere uradnike dekanata in imeli s seboj tudi revolverje. Če se nemiri ne bodo končali, bo dijaštvo izgubilo semester, razne ugodnosti in štipendije.

govine, ki jih prej ni bilo, a jih je zahtevalo novo življenje, so se množile od dne do dne. Zaradi tega so najemnine poskočile v bajeslovne višine. Srednje veliki lokali so se plačevali mesečno s 3500 do 7000 dinarjev. Proti ogromnim najemninam je bila onemogočena vsaka akcija, ker živahnog gospodarsko življenje ni dopustilo, da bi bila kaka trgovina zaprta tudi samo en dan. Da bi se rešili visokih najemnin, so začeli najemniki zidati sami, to pa so stori- li tudi lastniki hiš v nadi, da bodo z novimi zgradbami povečali svoje dohodke. Zidali so na ta način vsi, ki so imeli denar ali pa kredit. Ker pa so zidali vsi, računajo z zvišanjem svojih dohodkov, so se nove stavbe seveda tudi ravnale po teh namenih. Zidalo se je brez smisla za lepoto in tudi brez upoštevanja kakega primernega načrta. Tudi oni, ki niso zidali, da bi prostore svojih zgradb sami uporabljali za svojo obrt, ali pa jih drugim dajali v najem, niso mislili na kaka pravila in na skladnost. Razni okusi so se uveljavljali in nastala je mešanica, ki jo označujejo z »magazinskim« slogom.

Gradbeni urad mestne občine je imel pri tako živahni gradbeni delavnosti mnogo dela z odmerami stavbišč in ni utegnil uveljaviti kakega enotnega gradbenega načrta. S takim načrtom prihaja še sedaj, ko v nekaterih delih mesta sploh ni več mogoče misliti na njegovo uveljavljenje. Ni pa še prepoznano, kajti gradbeni podjetnosti je odrti še razsežno polje in če bo tam uveljavljen gradbeni načrt, bo veliko Skoplje mnogo pridobilo.

Vlomiška družba na delu okrog Dolnje Lendave

Dolnja Lendava, 28. novembra.

V Hvem spominu je še skrajno drzni roparski napad, ki je bil izvršen na uradnika tvrčke Nasička. Uradnik Biler se je bil peljal z drežino v Kobliško šumo, da bi tam izplačal delavce. Imel je s seboj okrog 90 tisoč dinarjev. Ko pa je prispel iz Lendave do prvega gozda, so ga napadli nepoznani maskirani roparji, ustavili so drežino in z grožnjami izsilili denar. V zamotanem zadevi se je vršila energična preiskava. Bilo je aretiranih nekaj fantov iz Lakosa, vendar se pa ni posrečilo dokazati jim napada in so bili oproščeni. Sedaj pa je bil ponovno aretiran neki mož iz Lakosa, ki so ga izdali njegovi sorodniki. Preiskava je zdaj v polnem razvoju.

Bliza se zima in z njo se pojavlja dan na dan več tatvin. Vsakogar pa ne tira do kraje ravno nujna potreba. Neverjetno, kaj ljudje vse krajejo. V neki vasi so odnesli pri neki hiši vso obleko. Tatvina koloči je pri nas vsakdanja stvar. V lendavske gorice hodijo tatovi po pijačo. Blizu kapelice Sv. Trojice ima vinograd posestnik Kulčar iz Dolge vasi. Letošnji pridelek je slab, vendar se je Kulčarjevim neprijateljtem iz iste vasi zdel dovolj dober. Vlomili so v klet in odnesli okrog 260 litrov vina. Naslednje noč so tatovi blizu tam ukradli revni kočarici Šutnerjevi lepega prešča.

Ker še ni pojasnjen vlvom v Dolgošvo trgovino in so razne tatvine na dnevnem redu, obstoja sum, da je na delu organizirana vlomiška tolpa. Pri belem dnevu je bila ukradena tudi suknja solskega upravitelja iz njegove pisarne. V suknji je bilo tudi nekaj denarja.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Precej oblačno, začasno vedro le na severu in zapadu, zmerno hladno. — Situacija včerajšnjega dne: V severni Evropi prepladuti anticyklon, ki je v zadnjih 24 urah pričel pozlačoma prodirati proti jugu in je že zajel del centralne in celo južne Evrope. Nad Kranj morjem in nad Islandijo sta se pojavila dva novsmer ločena ciklona. Pričakovati je, da se bo vreme v prihodnjih dneh popravilo. Prilik je narašel za 4 do 11 mm, posebnog na severu.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Mirno in ahuo vreme; temperatura okoli ničle. Večje krajevne razlike v pooblaščenju, sicer pa posnkod precej jasno.

Naši kraji in ljudje

Dr. Ivan Perne †

Ljubljana, 28. novembra. Delegat naše vlade pri Društvu narodov in na razorožitveni konferenci, svetnik dr. Ivan Perne, ki je, kakor je »Jutro« že poročalo, včeraj preminil v Zenevi zadet od srčne kapi, je zavezaval odlično mesto med jugoslovenskimi diplomati in po svojih velikih sposobnostih bi bil gotovo še mnogo dosegel v čast in ponos ožje slovenske domovine in jugoslovenske države. To se da sklepati že po njegovem napredovanju od leta 1919, ko je stopil kot tajnik v naše zunanje ministrstvo. V tej kratki dobi je postal važna osebnost našega zunanjeja ministrstva in ponos naših delegacij v mednarodnem svetu.

Rodil se je 8. septembra 1889 v Povlju nad Kranjem. Pravo je študiral na Dunaju in v Pragi, kjer je bil promoviran leta 1913. Sam leta je prebil v ruskem vojnem ujetništvu ter ves čas neumorno študiral. Leta 1924 je postal tajnik našega poslaništva v Berlinu kjer je deloval 5 let ter si v tem času pridobil tudi velik ugled in mnogo hvalečnih src med našimi izseljenci. Leta 1929, ko je bil poklican nazaj v Beograd, je dosegel položaj svetnika zunanjega ministrstva, odnosno generalnega konzula in poverjen mu je bil oddelek za Zvezo narodov v zunanem ministrstvu. Kot šef tega oddelka je sodeloval pri mnogih mednarodnih konferencah, naš delegat na razorožitveni konferenci pa je bil od januarja lanskega leta. Vest o njegovi nenadni smrti je presunila vse člane naše diplomacije in bolno odjeknila tudi med tujimi diplomati, ki so odličnega pokojnika poznali. Vsa naša javnost ba obžaluje njegovo pre zgodnjo smrt in ga bo ohranila v trajnem spominu.

Pogreb Karla Kocmurja

Ljubljana, 28. novembra. Ob 14.30 se je razvil izpred mrtvašnice splošne bolnice pogreb nesrečnega strojnega stavca g. Karla Kocmurja, ki je v nedeljo zjutraj postal žrtev divjakega napada na Rinskih cestah. Truplo pokojnika so včeraj v prostori deželne bolnice obducirali in ugotovili, da je Kocmur umrl zato, ker mu je zaradi silnega udarca z ro-

Namestu v Ljubljano — skupno v smrt Tragedija Pavla Kotnika in žene Ane v Beogradu

Ljubljana, 28. novembra.

Z brzojavko iz Beograda je današnje »Jutro« poročalo o tragični smrti našega ožjega rojaka Pavla Kotnika in njegove soproge Ane. V elegantnem stanovanju v Dositjevi ulici št. 49 je v noči od nedelje na ponedeljek Kotnik ustrelil svojo ženo in potem usmrtil še sebe. Lastnik hiše, ki je stanoval nad Kotnikovimi, je okrog 10. zvečer slišal glasnejši razgovor, od katerega pa je razumel samo ženine vzkliče »Lieber Paul« — potem sta odjeknila po kratkih presledkih dva revolverjska strela. Poklicana policija je našla stanovanje nezaklenjeno. V spalnici sobi je ležal na tleh že mrtvi Pavel Kotnik, poleg njega pa enako skozi glavo ustreljena soproga Ana, ki je še dihala. Nesrečna žena je nekaj ur pozneje izdihnila v bolnišnici, ne da bi se bila poprej še količkaj zavedala. Tragično preminila zakonca nista zapustila nobenih pisem in sploh ničesar, kar bi moglo pojasniti njun strašni konec.

Pavle, ki je deloval v Beogradu že okrog 10 let kot podjetnik in zastopnik raznih tvrdk, se je iz Beograda selil. V soboto je že precejšen del svojega pohištva izročil špediterju, v velikem stanovanju pa je vendarle še ostalo nekaj lepega pohištva, mnogo slik, lepa knjižnica, razne dragocenosti in tudi večja vsota denarja. Prijatelj in znanec je že pred tedni pripovedoval, da se bo preselil v Ljubljano. Tožil je o slabih časih. Mnoge dragocenosti v stanovanju in urejene razmere v katerih sta zakonca ves čas živela v Beogradu, pa zvratajo domnevo, da bi si bila vzela življenje zaradi gmotnih težav. Ker je bila Ana lepa in zelo živahna, Pavel pa resen in v zadnjem času močno nervozen, se govori tudi o ljubosumnosti, ki naj bi bila povod tragedije. A tudi tej domnevi nasprotuje mnogo razlogov, najbolj pa ta, da sta se zakonca do zadnjega najboljše razumela. In tako bo še najbolj utemeljena tretja domneva, da je povod tragedije živčna bolezen moža in žene. Vse skrivno-

sti svoje smrti sta pač nesrečna zakonca vzela s seboj v grob — —

Pavle Kotnik je bil star 44 let, soproga Ana, ki je bila Dunajčanka, pa 38 let. Kotnikovi so stara vrhuška rodbina. Oče, dr. Ignac Kotnik, je bil notar v Komnu in živi tam star 77 let na svojem posestvu s soprogo gospo Frideriko roj. Tönniesovo in dvema hčerka, dočim je tretja hčerka poročena z Ljubljancem inž. Staculom in živi v Boznu. Kotnikovi imajo v Ljubljani na Napoleonomem trgu št. 6 hišo in prihajajo tja navadno vsako leto na obiske. Pokojna Ana Kotnikova je bila zadržana v Ljubljani s svojo taščo letos v septembru, njen mož pa nekaj mesecev prej. Včeraj, ko sta bila oba že mrtva, je dobila hišnica gospa Helena Srečnikova dopisnico iz Beograda, na kateri ji je sporočil Pavle Kotnik, naj pripravi stanovanje, ker bo v terek zvečer z ženo prisel v Ljubljano. Danes zjutraj pa je v svoje veliko presenečenje in grozo gospa Srečnikova, opozorjena od drugih, brala v »Jutru« vest o tragični smrti gospoda in gospe Kotnikov. Tudi ona je prepričana, da je brez podlage domneva o blazni in morilski ljubosumnosti, kajti tudi ona si je pridobila trdno prepričanje, da sta zakonca živela v najčistejši harmoniji.

Zvočni kino Ideal

JOHANN STRAUSS v filmu
DUNAJSKE PESMI

Lee Parry.

Mihael Bohner, komorni pevec

Predstave ob 4., 7. in 9. ¼ uri

Atentator Ogrin iz Dola obsojen Pokoril se bo v ječi 2 leti in 6 mesecev

Ljubljana, 28. novembra.

Pred malim kazenskim senatom, ki mu je predsedoval s. o. s. g. Ivan Kralj, se je danes ponovila razprava o nočnem atentatu na stanovanje šolskega upravitelja g. Nikolaja Einspielera v Dolu pri Ljubljani. Atentat, ki je imel politično ozadje, je bil izvršen ob 2. zjutraj 27. junija lani. V oknu je nastala silna eksplozija, ki je vrgla polovico okna v upraviteljevo stanovanje deloma na njegovo posteljo, deloma na tla ob nasprotni strani okna, drugo polovico pa ven na njivo.

Zaradi tega atentata je bilo lani obtoženih več kmečkih fantov, med njimi tudi brezposelni delavec Ivan Ogrin iz Zaboršt, občina Dol. Pri razpravi 9. septembra lani so bili vsi obtoženci oproščeni zaradi pomanjkanja zadostnih dokazov v smislu § 280 k. z. Dolski otročniki pa niso mirovali in so po razpravi nadaljevali poizvedbe. Naposled so ugotovili, da je pravi atentator Ivan Ogrin, ker je še tisto noč pravil sosedu Nikolaju Slovniku, da je »nekaj naredil, kar bo drugi dan videl«. Ogrin je bil letos oktobra ponovno aretiran, z njim pa tudi nekateri drugi. Ogrin je zločin priznal, preklical pa je imena vseh onih, ki naj bi ga bili nagovorili k atentatu. Zato je bila preiskava proti soosumljencem ustavljena.

Ivan Ogrin, ki je brez desne roke, je na današnji razpravi kratko dejal: »Da, sem kriv!« Predsednik: »Kako je prišlo do tega atentata?« Obtoženec: »Takrat, ko so bile demonstracije, so ljudje govorili, da je upravitelj kriv raznih arcaacij. Sklenil sem, da ga zato malo oplašim.« Predsednik: »Kje ste dobili material?« Obtoženec: »Dinamon sem dobil že pred pol leta.« Predsednik: »Za kaj ste ga rabili?« Obtoženec: »Streljal sem ribe.« Obtoženec je nato povedal, kako je napolnil kolesarsko blanso z dinamonom, peskom in pa-

Urejeno prebavo in zdravo kri dosežemo z vsakdanjo uporabo pol kozarca naravnega »Franz Josefovega grenčice«, ker poživlja delovanje želodca in črevesa, odpravi otekline jeter, zvišuje izločevanje žolča, stopnjuje izločevanje seči, pokrepi presnavljanje in posveži kri. »Franz Josefova grenčice« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

prijem. Balanco je položil na upraviteljevo okno in z vžigalno vrstico zažgal. Potem je šel k Slovniku in mu povedal, da je upravitelju razstrelil okno.

Upravitelj g. N. Einspieler je kot priča med drugim izpovedal: »Po znanih demonstracijah so me nekateri sovražili. Stlul sem nekaki, toda na kak takega nisem bil pripravljen. Ponohi okoli 2. sem začul dve strašni detonaciji.« »Nato je v podrobnejših opisih učinek dinamomove eksplozije. V nevarnosti je bilo njegovo, njegove soproge in dveh otrok življenje.«

Priča Slovnik Nikolaj, delavec iz Zaboršta, je izpovedal kratko: »Ogrin je prišel tisto noč k meni. Spal sem na hlevu. Vprašal ga, po kaj je prišel. Odvrnil je: Tih! Boš že jutri videl. Nato je odšel.«

Državni tožilce je zahteval strogo obsodbo, ki jo obtoženec zasluži, da se slični atentati ne bodo ponavljali, kajti taki atentati, kakor je ta, pri katerem je le go- lo naključje odločilo tako, da ni nihče obležal ranjen ali celo mrtev, pač niso za »strašno«... Branilec — ex offio: »Dejavnje gotovo ni lepo, narobe, prav grdo. Hotel pa je upravitelja samo preplašiti. Zato zasluži batine. Ni stregel upravitelju po življenju.«

Po kratkem posvetovanju je predsednik sporočil, da je Ivan Ogrin obsojen na 2 leti in 6 mesecev roblje ter v izgubo častnih državljskih pravic za 5 let. Obsojeni Ogrin je na koncu pripomnil: »Nič nimam proti sodbi.« Sprejel je kazen.

Beg iz ječe

Iz beograjskih zaporov so pobegnili trije razbojnik obsojeni na dolgoletno ječo, ki bi bili v prihodnjih dneh odvedeni v kaznilnice. Zaprli so bili v drugem nadstropju stariške jettišnice v ulici kralja Aleksandra skupaj s tremi drugimi obsojenici. Ko je zvečer paznik za nekaj trenutkov pustil vrata celice odprta, so smuknili na hodnik in preko teras na dvorišče. Jetniki, ki so ostali v celici, so sicer o begu obvestili paznike, a begunci so medtem že preplezali 4 m visoko zidano ograjo ter se izgubili v živahni Dečanski ulici. Na dvorišču so begunci pustili klešče in čevlje. Pot, ki so jo ubrali preko teras, streh, dvorišča in zidu so zasledovalci lahko ugotovili, dalje pa ni za nevarnimi zločinci nobenih sledov, kar dokazuje, da so imeli zunan svoje pomočnike.

**Elida nudi zopet,
kar zahteva čas...**

Milo Elida 7 cvetic — po času primer- ni nizki ceni! Je posebno voljno in ima veliko lepотно moč, naredi kožo mladostno nežno, polt čisto. Njegov opojni vonj godi telesu, razodeva telesno nego.

Umor na Vidmu bo kmalu pojasnjen

Umor gospe Marije Juvančičeve na Vidmu ima zaenkrat mračno ozadje, a prav gotovo se bo posrečilo preiskovalnim orgonom tudi tu v kratkem razsvetliti vsa žalostna zadeva. V nedeljo popoldne je bil izvršen komisjski ogled in obdukcija. Do ogleda sploh niso bile znane podrobnosti, ki jih je mogla pojasniti šele natančna preiskava z raztelesenjem vred. Obdukcijo sta izvršila zdravnik dr. Peček in dr. Tone Ravnikar v navzočnosti preiskovalnega sodnika iz Brežic, Komisija, ki je dospela s popoldanskim vlakom, je imela takoj polne roke dela. Na pokojničnem domu je določila točno vse podrobnosti, ki bodo v teku nadaljnjie preiskave še odločilne važnosti, nato pa je prešla k obdukciji trupla v mrtvašnici.

Do prihoda komisije je bilo poslopje pokojnice zastraženo z gasilci, medtem pa je orožništvo skrajno natančno vodilo preiskavo in odkril pot, po kateri je morilec odšel. Komisija je poslovala polni dve uri in pol in ugotovila pri raztelesenju: Pokojna gospa Marija Juvančičeva je dobila rano z nožem v desno sence tako, da je bilo desno uho močno prerezano, enako tudi uice, ker je menda morilec nož zdrknil na senčnici. Dlan je obrezana in izpričuje, da je imel morilec s svojo žrtvijo opravka v medsebojnem boju, pri katerem je pokojna gotovo zagrabil za rezilo, da bi se s tem obvarovala pred morilečevim zamahom, a ji je morilec nasilno izvlekel nož iz roke, pri čemer ji je prerezal dlan...

Nadalje je pokojnica obrezana nad desnimi očesom, močan vbov z nožem je dobila v levo prsno bradavico, poleg tega pa tudi vbov v sredino leve nadlehti. Vse našteté rane pa gotovo ne bi vodile pokojnice v smrt, ako ne bi bil morilec zadal še smrtonosne rane s tem, da je izvedel tudi sunek z nožem prav v sredino prsi. Nož je dosegel sredino srca, ga prerezal in je morala smrt nastopiti v teku petih minut zaradi notranje izkrvavitve.

Po obdukciji je bila pokojnica prepeljana na svoj dom in položena na mrtvaški oter. Mnogiče znanec so jo hitele kroit in so prinesle ogromno cvetja in vencev — najvidnejši dokaz sočustvovanja. V ponedeljek ob pol 16. se je klub slabemu menmu zbralo nepričakovano veliko ljudstva iz bližnje in daljne okolice, da spremi pokojnico na zadnji poti. Poleg gasilске godbe iz Krškega, gasilcev z Vidma in drugih zastopnikov okoljskih društev so bili v sprevodu tudi zastopniki iz Kostanjevice in drugod. Pevsko društvo »Vidmski zvon« je v slovo zapelo krasne žalo stinke pred domom, v cerkvi in na pokopališču. Ob sviranju nagrobnice je bil pogreb končan.

Ljudje mnogo ugibajo. Vsekakor iz domačega kraja morilec ni, nikakor pa tudi ne pokojnici popolnoma tuj. Preiskava je v polnem teku in so bile doslej izvršene tri aretacije. Prijazni Videm bo dobil svoj občajni, idilčni mir šele, ko bo morilec dokončno razkrinkan.

čico kri zalila možgane. Nad krsto v mrtvašnici so položili pokojnikovi tovariši in dobri prijatelji več vencev. Pred mrtvašnico so mu pevci Grafike zapeli žalostinko »Blagor mu«, nakar je krenil žalni sprevod po Zaloški in naprej po Ahačjevi cesti proti podvozu. Za krizem so korakali v žalnem sprevodu vsi nameščenci Učiteljske tiskarne z gg. Koželjem, Rabičem in Dachsom na čelu. Za krsto so stopali najo- žji sorodniki, med njimi pokojnikovi hčerki, ki sta vzbujali veliko sočustvo- vanje. Potem so sledile dolge vrste tiskarjev iz vseh ljubljanskih tiskarskih podjetij. V sprevodu je bilo tudi obilo ostalega občinstva, zlasti še Rožnodolčanov. Pred podvozom so zapeli pevci tovaršiu v slovo še žalostinko »Vigred«, nakar je krenil žalni sprevod k Sv. Križu, kjer so položili Karla Kocmurja v sveži grob. Pogreb se je tožno dojmil vseh pogrebcev. Kako tudi ne! Saj smo imeli Kocmurja vsi radi.

ZVOČNI KINO DVOR
Telefon 27-30

Še danes
Moderni Robinzon

Film napetih scen in zabave
Predstave ob 4., 7. in 9. uri zvečer.

NI DRAG

ORION REFLEX SUPER
(3 + 1 ev)

ker porabi malo toka. Najnovjše Tungramsk barjonecvi: visokofrekvenčna pentoda, Di-tetroda in indirektno segrevana krajna pentoda v zvezi z ORION-REFLEX principom omogočajo

MOČAN, SELEKTIVN IN TOČEN SPREJEM
vseh evropskih postaj. Prepričate se o odlični kakovosti tega malega, toda izbornega sprejemalca!

ORION RADIO 7131
Dobiva se za gotov denar in na obroke pri večini radio-trgovcev.

KULTURNI PREGLED Poljski odmevi v jugoslovanski epiki

Slovanski inštitut v Pragi je izdal zanimivo delo Konstantina Wisokowatega »Pogłoty i historyj polskiej w epice jugosłowianskiej«. Knjigo, ki šteje čez 250 strani v 8°, sta izdajatelj in avtor posvetila nesmrtnemu spominu kralja Jana III. Sobieskega ob 250letnici njegove zmage pred Dunajem. Nedvomno je pričujoči epizodni najlepši znanstveni prispevek k tej zgodovinski obletnici, ki je vzbudila na Poljskem široke odmeve.

Avtor knjige dr. Konstantin Wisokowategy je uradni Slovanske knjižnice v Pragi, kjer vodi odnotni poljski oddelek. Za jugoslovansko narodno pesništvo se ni ogrel samo v dobi svojega bivanja v Jugoslaviji, marveč prav posebno v praškem seminarju svojega slovečega učitelja, našega rojaka prof. dr. M. Murka, ki je v evropskem slavističnem svetu znan zlasti kot raziskovalec jugoslovanske narodne epike.

Avtor navedenega dela je po rodu Rus in je svojo razpravo, ki se tiče poljske zgodovine in jugoslovanske epike, napisal v ruskem jeziku. Delo pa je izšlo v poljščini s češkim uvodom Slovencega prof. dr. Murka in v založbi praškega Slovanskega inštituta. Ob tem nenavadnem srečanju slovanskih imen je prof. dr. Murku upravičeno napisal, da si stako danes

predstavljamo slovansko vzajemnost ali so- delovanje, ki je navzlic vsim časovnim ovira- mam vendarle na pohodu.«

Uvod profesorja dr. Murka vsebuje zgo- ščeno, vendar pa pregledno podano in na- čelno pomembno razglabljanje o tega naj- osnovnejših problemov erbskohrvatske nar-odne poezije, namreč vprašanja: koliko so epске narodne pesmi, ki sodijo med naj- večje vrednote, kar jih je dalo slovansko kulturnemu svetecu, resnične glede svoje zgodovinske vsebine. Pisec pripoveduje, ka- ko je erbska zgodovinska šola okrog arhi- mandrita Ilarija Ruvarca omajala vero v zgodovinsko resničnost narodnih pesmi, ki so jih prej smatrali za največjo in nedotak- ljivo narodno svetinjo. Tudi ruska primerjalna literarna zgodovina se je bavela s erbskohrvatsko narodno epiko in je dokazala (M. Halanški v svojem velikem spisu o kraljevici Marku), da imajo narodne pesmi o kraljevici Marku mnogo skupnih motivov z ruskimi bylinami in s tradicijami drugih evropskih narodov. Vzlie vsem vplivom in pesniški fantastiji anonimnih avtorjev narodnih pesmi pa je dejstvo, da so junaki narodnih pesmi po večini zgodovinske osebe, vendar je v mnogih primerih šele znanstveni raziskovalec uspeelo dokazati, kdo in kaj se skriva za imeni in pojmi, ki jih je

ljudska domišljija pogosto zabrisala ali zamenjala. V tem pogledu avtor s posebnim priznanjem omenja raziskovanja Rusa Rovnekega. »Jaz sam trdim že trideset let, da so erbskohrvatske epске pesmi s kulturno-zgodovinske strani resnične in zelo poučne za narodno življenje in minulih stoletij vse do svetovne vojne. Kapek, v njih je tudi mnogo anahronizmov, kulturne tradicije in fantastičnosti.«

Nato opisuje prof. Murko, kako pripovedne pesmi nastajajo in se iz- preminjajo, pri čemer navaja tudi osobne doživljanje in izkušnje s številnih potovanj po slovanskem jugu. Pri tem vrednoti tudi delo avtorja te knjige, svojega učenca K. Wisokowatega, ki je s pravičnimi metodami posvetil v zgodovinsko ozadje nekaterih erbskohrvatskih narodnih pesmi in dokazal v njih odmeve poljske zgodovine, kakor se bomo takoj prepričali.

Spis K. Wisokowatega obsega poleg uvoda in predgovora o zgodovinskem ozadju dob, ki jih obravnava avtorjeva analiza ne- katerih jugoslovanskih narodnih pesmi, dva obsežna dela. V prvem delu posveča pisec svojo znanstveno pozornost vsem motivom, v katerih je zaslužil odnosno dognal odmev: bitke pri Varni l. 1444., ko je vodil kri- štijan v boj zoper moslinske fanatike jun- ški kralj Wladyslaw Warnenczyk, ki je sam padel v neodni bitki pri Varni. V drugem delu pa pisec obravnava vse motive iz ju- goslovanske, predvsem kapek erbskohrvatske in delno tudi slovenske narodne pesmi, ki so refleks turške obleganja Dunaja l. 1683. In slavna zmaga poljskega kralja

Jana Sobieskega.

Evropski narod, ki so ječali pod jarmom moslimov, izvaja avtor, so se popolnoma za- vedali važnosti uloge, ki jo je imela Poljska v tedanji Evropi. Kakor so v 15. stoletju Ogrri in Grki trepetali za svoj obstoj v strahu pred otomanskimi osvojivalci, sta Av- strija in Italija trepetali v 17. stoletju. In v obeh primerih so ogroženi narodi klicali na pomoč Poljsko. Wladyslaw Warnenczyk je gojil velik našt o nekaki križarski vojni zoper Turke, toda njegovi upi so se raz- bili ob ravnodnostni in apatiji tedanje Ev- rope. Tisti, ki so mu obljubili pomoč, so ga v odločilnem trenutku pustili na cedilu. Kralj pa je s svojo smrtjo na bojišču naj- bolj dokazal, kako resno je mislil, ko je hotel osvoboditi balkanske Slovane. Njegov na- uspeh je za dolga stoletja zamoril nade, ki so jih gojili balkanski Slovani. Dve stoletji in pol pozneje je poljski kralj Jan Sobieski nadaljeval in dovršil delo svojega predhod- nika Wladislaw. Tudi on je imel velik našt, ki so ga razočarali iz podobnih raz- logov kakor Wladislaw, toda čez nekaj časa se je položal tako poslabšal, da je bilo tre- ba udariti odločneje kakor kdaj prej. Turki so bili pred Dunajem. Avstrijski cesar je poklical na pomoč Jana Sobieskega, ki je s svojimi četami odločil bitko. Turki so bili tako potlačeni, da se jim je imperialistično nožljenje znatno ohladilo za vse čase. Od poraza pred Dunajem se začela počasno upadanje turške bojevitosti in moči v Evropi. Tako je Slovan odločil usodo Evrope in pripomogel, da so se jeli Slovani, ki so naj-

več trpeli zaradi otomanskih navalov, pola- goma osvobodjevati in dvigati.

Južni Slovani so s posebnim zanimanjem zasledovali vse, kar se je v Evropi priprav- ljalo zoper Turke, zato je umljivo, da se v njihovi narodni pesmi odražajo veliki do- godki, kakor so bili vojni pohodi obeh na- vedenih poljskih vladarjev. Tu se začenjajo rezultati raziskavanj K. Wisokowatega. Na- rodne pesmi, ki so naetale pod vplivi protit- urškega pohoda Wladislaw Warnenczyka, je odkril avtor v zbirki B. Bogiščiča in v ne- kem zvezku »Rada Jugoslovanske Akademije« iz l. 1879. V Bogiščičevi zbirki se tičejo Wladislaw tri pesmi. Prva podaja dokaj verno zgodovinsko atmosfero na dvoru mlade- ga kralja Wladislaw, ki je bil obenem poljski in ogrski kralj, atmosfero, ki je sicer znana iz kronik tega časa in ki kaže, da pe- sem poteka iz tedanje dobe. V nji govori kralj in vojvoda Janko (Hunjadi). V drugi pesmi prerokuje mlado dekle, da bo pohod na Varno nesrečen in napoveduje kraljevo smrt. Značilno je, da je tudi Callimachovi kroniki zabeleženo podobno prerokovanje: neke Bolgarke, ki je prerokovala rum- skemu vojvodi Drakuli. Tretja pesem je najbolj izpreznila zgodovinsko resnico. V prvotnem besedilu je bila gotovo mišlje- na bitka pri Varni, toda v teku časa je ljud- stvo zamešalo dogodke in imena s kosov- skimi motivi. Avtor zanimivo dokazuje, ka- ko se je zgodovinska fabula oddaljila prvot- nim faktom, ki so inspirirali anonimnega narodnega pesnika.

Obsežno je kritično razglabljanje vseh

Domaće vesti

Učitelstvu laškega sreza. Zborovanje se bo vršilo neprekinjeno 2. decembra v Zidnem mostu z še objavljenim dnevnikom. Predavala bo o isti temi g. prof. P. K. Maribora.

Novi grobovi. V Hrastniku je umrlo po dolgem bolehanju kot žrtve jetike 33-letna gospodična Anica Kočevčarjeva, ki je bila nekdanj marljiva članica Glasbenega društva ter se je vneto udeleževala pri njegovem mešanem zboru.

Na Turškem vrhu. G. M. Spindler nam piše: Glede na podlistek v »Jutru« št. 277 od 26. novembra 1933 »Na Turškem vrhu« pravilno na »Turškem vrhu« (bila je tiskovna pomota. op. ur.) bi se z ozirom na odstavke: »Sopodpisani so: Vek. Krajnc... dovolil pripomniti, da se ta gospod ni pisal Krajnc, nego: Vekoslav Krajnc.

ALGOCRATINE. Pri migreni, živčnih bolečinah, revmi, in menstrualnih težavah... Og. reg. pod br. 19376 od 90/X. 1933.

Pomožnemu odboru za poplavljenca v Dobropoljah so dalje darovali: Rudolf Deržaj iz Ljubljane 100, Mariborska tiskarna iz Maribora 100, tvrdka Schneider, podjetje za zgradbo vodnih turbin v Skofji Loki 100, Josip Javornik z Zalne pri Višnji gori 100, Janko Predovič iz Ljubljane 100, Produktivna zadruga čevljariskih mojstrov iz Ljubljane 50, neimenovani iz Ljubljane 100, neimenovani iz Ljubljane 20, neimenovani iz Ljubljane 30, dr. Juro Hrašovec, odvetnik iz Celja 20, zbirka Slovenske dece iz Zavodnjega 180, Zveza kmečkih fantov in deklet iz Zavodnjega 300, Magdič Franc, sodni višji oficijal v p. iz Ljubljane 30, tvrdka Ignac Vok iz Ljubljane 500, zaščiten sestre univ. dečje klinike in zavod za zaščito mater in dece iz Beograda 104, Ljubljanska gradbena dr. z o. z. iz Ljubljane 200, dr. Oetker, dr. z. o. z. iz Maribora 20, Mirko Steiner in sinovi iz Slovenjgradca 100, Ivan Grošek, trgovec iz Trebnjega 50, tvrdka Jugoslovenske tekstilne tvornice Mautner, d. d. iz Litje 1000, zbirka državn. osnove šole od Sv. Miklavža pri Ormožu 247.50 Din in 7 vreč krompirja, zelja in žita, Tovarna verig, d. d. iz Lesc pri Bledu je darovala 1 zvez krampov in 1 zvez lopat. Višjem Freund, tovarna usnja iz Maribora 1 balo (7 kg) usnja, Fran Kotnik z Verda pri Vrhniki 1 vagon različne opeke in Karel Mavrič, zastopnik žitnih veletgovin in velemlin iz Ljubljane 2 vreči (170 kg) moke. Vsem velikodušnim darovalcem izreka odbor v imenu najpotrebnejših prisrčno zahvalo!

Vaša prijateljica preko zime naj bo zdrava lepa Lutz peč! Umetnine na obroke. Beograjski slikarji in kiparji so si že pred leti ustanovili svojo zadrugo, da bi si vzajemno pomagali. Precej časa je imela umetniška zadruga zavetje v prostorih Kolarjeve ljudske univerze, letos pa je ljudska univerza sama potrebovala vse prostore in se je morala zadruga izseliti. Po dolgem iskanju je našla nov prostor v novem posloju Aerokluba. Zadruga je sedaj v teh prostorih uredila lepo razstavo slik in kipov, ki se prodajajo tudi na mesečne obroke.

Društvo zasebnih in avt. nameščenec priredi skupno z bančnimi uradniki svoj MIKLAVŽEV VEČER v restavracijskih prostorih Zvezde v soboto 2. decembra od 20. do 2. ure zjutraj, na katerega vabimo vse trgovske ter bančne in privatne nameščenice. 12218

narodnih pesmi, ki se tičejo turškega obleganja Dunaja in zmage kralja Jana Sobieskega. Dorožki l. 1683. so zapustili v duši jugoslovanskega ljudstva globoko sledi in celo vrsta motivov v srbskohrvatski in slovenski poeziji, zabeleženih šele v 19. stoletju, pričuje o tem, kako jih je sprejel in kako si jih je razlagal ves naš narod. Zanimivo je, da je v velikem delu teh pesmi beseda o kralju Moskoviču, »Kralju od Moskove«, ki je prišel na pomoč obleganemu Dunaju, v neki pesmi sta celo zasopana oba: kralj moskovski in poljski kralj »Ivanica«. Ljudska domišljija je v tuku časa tudi tu zamenjala, zmaločila in po svoje preobrazila prvotno besedilo pesmi, ki so jih morala peli neposredni udeleženci bitke pred Dunajem ali vsaj njih sodobniki. Wiskowaty dokazuje, da sta kralj moskovski in kralj Ivanica ena in ista oseba, ki ni nihče drug kot kralj Jan Sobieski. Neka narodna pesem iz zbirke Kordunaša podaja vzlic vsemu izkrivljenju zgodovinsko verno sliko pohoda Sobieskega proti Dunaju in samu za boga. Zamenjava poljskega kralja z ruskim kraljem razlaga Wiskowaty tako: Pozvalitni motiv, ki ga srečujemo v vseh pesmih o bitki pred Dunajem, je boji proti Turkom. V času turškega obleganja Dunaja bil najpomembnejši sovražnik Otomanov Jan III., njegove zasluge so bile znane in priznane po vsej Evropi in so jih nedvomno opevali tudi prvotni narodni pesniki. V toku časa pa je Poljska, nekdanji nenasloviti sovražnik Islama, umirila in se brigala samo zase. Jugoslovansko ljudstvo, ki se je tudi v 18. stoletju bojevalo s Turki,

Škoda bi bilo zamuditi tako lep koncert, kakor se obeta ljubljanskemu občinstvu v petek, dne 1. decembra. In vendar se zdi, da ga bo zamudil marsikdo, če si ne bo še danes preskrbel vstopnice, ki se dobe v knjižarni Glasbene Matice. Povpraševanje je izredno živahno. Sicer pa je to že hvaljevredna tradicija: Ljubljana je 15 let najlepše in najdotoneje slavil praznik udeležnja na slovesem novinarskem koncertu v »Unlonu».

Iz Ljubljane. Škoda bi bilo zamuditi tako lep koncert, kakor se obeta ljubljanskemu občinstvu v petek, dne 1. decembra. In vendar se zdi, da ga bo zamudil marsikdo, če si ne bo še danes preskrbel vstopnice, ki se dobe v knjižarni Glasbene Matice. Povpraševanje je izredno živahno. Sicer pa je to že hvaljevredna tradicija: Ljubljana je 15 let najlepše in najdotoneje slavil praznik udeležnja na slovesem novinarskem koncertu v »Unlonu».

Priljubljeni raziskavec Wiskowatega so pomembni tudi zatezadelj, ker se nemški zgodovinarji trudijo, da bi zmanjšali zgodovinski pomen udeležbe poljskega kralja Jana Sobieskega v bitki pred Dunajem. Nemci skušajo trditi, da je bila njegova pomoč sekundarnega pomena. Pričevanja jugoslovanskih narodnih pesmi, ki so izjave sodobnikov, pa jasno kažejo, kako so mišlili tedanji ljudje in komu so prisodili odločitev. Pričevanja govore za Jana Sobieskega. Znanstvena kritika ima dolžnost, da poiskše metodo in izsledke ruskega avtorja, ki je obdelal poljske motive v jugoslovanski nerodni epiki. Im samo beležimo knjigo kot vsega uvaževanja vreden pojav v zgodovinski medlovanski stikov in zlasti kot dragocen prispevek k zgodovini poljsko-jugoslovenskih stikov. Dr. K. Wiskowaty je s svojim resnim in temeljitim raziskovanjem storil trajno uslugo tudi jugoslovenski kulturni zgodovini.

Elementi. Zdravja, moči in živčnega miru so združeni v krepljeni hrani OVOMALTINE. Ona izgraja telo, nadomešča porabljeno moč mišičev in živčevja in ustvarja rezerve energije. Današnji nagli, divji tempo življenja ugonablja moč mišičev in živčevja, a ni nič boljše za njihovo ohranitev kakor je OVOMALTINE za predžitek in predno ležate spat. Močni zmaguje v borbi za življenje. Pijte OVOMALTINE DOBIVA SE POVSOD.

Zdenje kurjačev, Udruženje žel. činovnikov, Kreditna zadruga uslužb. drž. žel., Čebelarstva združenja uslužbencev drž. železnice. Seveda pa ponovno poudarjamo, da so vabljene tudi vse ostale organizacije, ki niso imele prilike, javiti se po svojih delegatih. Prosimo jih, naj se nam priključijo. Akcijski odbor bojnih organizacij.

Ta dva čevlja sta nosila dva gospoda 6 mesecev. Gospod A je negoval svoje čevlje A samo s ŠMOL-PASTO. Gospod B je čistil svoje čevlje B nevede s slabšo kremo. S ŠMOL-PASTO negovani čevlje A izgleda skoroda kakor nov, usnje je čudovito mehko, prožno, brez madežev in nepremočljivo. Čevlje B je razpokan, lisast, zgrbančen, trd in tiščji pri hoji; treba ga je vreči proč. Ne usnie, temveč krema za čevlje ie temu kriva!

Gotovo želite tudi Vi štediti in imeti lepe čevlje kakor A? Ne zahtevajte nikdar kreme za čevlje, temveč izrečno

Šmol krema za čevlje. Tako izgleda z zakonom zaščitena Šmolpasta: 25 najvišjih odlikovanj! Paris, Rim, Wien, Budapest, Atene itd.

SMUČARJI! POSEJITE DOM NA KRVAVCU! Najbližja in najcenejša zimska postojanka. 344

ZA ZDRAVLJENJE HEMOROIDOV RECTO-SEROL. Odpravi takoj srbečico in bolečino. Hemoroidi se naglo zmanjšajo. Zdravniško preizkušeno. Dobiva se v vseh lekarnah. — Zastopstvo: »MIBRA« inž. kem. A. Milejevič, Zagreb, Maruličev trg 11. — Oglas. red. pod S. št. 1874-1933. 11964

ČEVLJI. Ženski iz rjavega ali črnega usnja 75.— Moški iz rjavega ali črnega usnja z usnjenim podplatom 80.— Moški iz črnega, mastnega usnja z gumi podplati-visoki 79.— ANT. KRISPER. Mestni trg 26 Stritarjeva ul. 1-3 LJUBLJANA. 12179

u. Božičnica revnih otrok. Na socialno političnem uradu narašča od dne do dne število prošenj za božičnico, dasiravno je rok za vlaganje prošenj že potekel. Vsak dan prihaja več skrbnih mater s prošnjami, naj bi božiček ne pozabil njenih otrok. Pride dobra mamica sama, ali pa pripelje s seboj svoje malčke, da dokáže svojo bedo in potrebo svojih malih. Drobni prstki gledajo skozi raztrgane čevlječke, lahka zadržana obleka jih ne more varovati niti pred prvimi mrzom. V šolo ne morejo, šolska vodstva pa z dneva v dan pošiljajo pritožbe, da otroci zaradi nezadostne obutve ne posejajo šol. Da bi mogla mestna občina ustreči vsem prošnjam in željam, da bi oblekla čim več otrok, priredi dne 2. in 3. decembra t. l. »Nabiralni dan«. Mestni delavci bodo ta dva dneva žrtvovali svoj prosti čas in naj zato ne bo nikogar, ki ne bi znal ceniti plemenitega namena »nabiralnega dne« in požrtvovalnosti nabralcev.

u. 4 odlični solisti sodelujejo na koncertu Glasbene Matice ljubljanske v ponedeljek 4. decembra, ko se izvaja Verdijev »Requiem«. Sopranski part poje ga. Gjungjenac-Gavella, altovskega ga. Franja Bernot-Golobova, tenorjevo vlogo je prevzel g. Svetozar Banovec, mogočni basovski del pa je v rokah g. Julija Betetta, ki je tudi leta 1907. pri prvi izvedbi Verdijevskega »Requiem«, v Ljubljani, odlično odpeel to izredno težko nalogo. V ostalem sodeluje zbor Glasbene Matice in združeni orkester, vsi pod vodstvom ravnatelja g. Mirka Poliča. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u. Predavanje v društvu »Pravniki«. Jutri ob 18. bo predaval v Justični paladi, dvorana štey. 79. g. univ. prof. dr. Aleksander Bilimovič o »Problemu načrtnega gospodarstva«. Vabljeni so vsi člani in prijatelji društva, da se tega zanimivega predavanja v čim večjem številu udeležijo.

u. ZKZD pripravlja za četrtek in petek zelo pester program za svojo kinopredstavo. Na programu so lepi kratki filmi ter kot posebnost nekaj točk z Micky-miško ter Bimbo. Predstava obeta mnogo zabave in smeha. Pripominjamo, da pride v kratkem na vrsto eno največjih del o Aljaski in njenih prebivalcih. Film je delo šestnega temeljitija študija življenja na Aljaski. Naši sportniki bodo našli v tem delu marsikaj, kar jim bo v korist pri zimskem sportu. Opozarjamo posebno na to, da je film posnet po naravi ter da so tudi najdržnejši prizori posneti med prodiranjem v osrčje te še malo znane zemlje. Kdor hoče biti dobre volje, naj si ogleda četrtkovo in petkovo predstavo ZKZD.

u. Senzacija za Ljubljano bo film »Tarzan«, ki se začne predvajati danes v elitnem kinu Matice. Film je posnet po znanem romanu Edgara Rice Burroughsa, ki je pri nas dobro poznan. Režijo za to delo je prevzel znan režiser »Trader Hornac« W. S. van Dyke. Glavna protagonistka pa sta Johnny Weissmüller ter Maureen O'Sullivan. Weissmüller je v sportnem svetu znan kot svetovni šampion v plavanju. Odlikuje ga izredna telesna lepota in moč. Film »Tarzan« nima nekega zločinca in izredno zanimivimi filmi, ki smo jih videli od sedaj. To je popolnoma novo delo, posneto v osrčju Afrike v okolici Albertovega jezera. Film ima nebroj krasnih posnetkov iz džungle kakor tudi iz življenja Pigmejcev, to so najmanjši ljudje na svetu, ki so pa nadvse nevarni in krvoločni. W. S. van Dyku se je posrečilo hvitati med njimi ter tako opazovati in filmati njihovo življenje in običaje. Mnogo prizorov je takih, ki bodo ostali vedno v spominu. Sam pisatelj romana »Tarzan« se je izrazil o filmu: To je delo, kakršnega sem si zamislil in kakršno odgovarja mojemu romanu. Prva predstava bo danes ob 16.

u. Huda sodba zaradi krive prisega. Ne mine teden, da ne bi mali senat razpravljalo o krivih prisegah. Ta grad zločin se je silno razpasel med ljudstvom. Včeraj je senat trdo prijel nekega krivoprisežnika. Pred sodnik je stal visok možakar, 60letnik, Ljubljančan s periferije. V civilnem procesu je bil po krivem prisegel. Pred senatom se je izmikal na vse mogoče načine, zadrževal je venomer: »Za vse vem toliko ko za svojo smrt... Lahko pišejo v protokole, kar hočejo.« Stari mož je bil obsojen na 3 mesece strogega zapora ter v izgubo državljanских pravic za 2 leti. Kazen bo moral nastopiti, ker ni bila izrečena pogojno. Predsednik: »Ste razumeši sodbo?« Mož: »Razumel.« Predsednik: »Tri dni lahko preiščujete za pritožbo!« Mož je godrnjal odšel, jezero odprli vrata, rekoč: »Bom pa faz potlej tožil.«

u. Združenje brivcev, frizerjev v Ljubljani opozarja svoje člane kakor tudi p. n. občinstvo, da bodo brivnice odprte na dan 1. in 8. decembra od pol 8. do 12. dopoldne, 24. decembra na sveti večer pa od pol 8. do 12. in od pol 14. do 20.

u. Plesna vaje SK Ilirije. Zaradi novinarskega koncerta se vrši plesna vaja ta teden že v četrtek zvečer. Vodstvo plesnih vaj prosi ponovno vse začelnike, da pridejo k vaji že ob 19.30. Plesne vaje Ilirije so postale najprijljubnejše med vsemi plesnimi vajami v Ljubljani, ker vlada pri njih res prava domača družabnost. Vodstvo plesnih vaj se je odločilo prirediti bošče vaje v znamenju posameznih klubovnih sekcij. Tako bo jutrišnja vaja v znamenju nogometne sekcije. Nogometiši bodo jutri dokazali, da so na parketu ravnatoko čoma, kakor na zelenem polju zbrali se bodo tam polnoštevilo. Vabljenje je seveda tudi članstvo vseh ostalih sekcij, zlasti pa vsi številni prijatelji naših nogometišev. Plesne vaje so v beli dvorani Uniona. Sodeluje The Falcone Jazz.

u. Sentjakobsko pevsko društvo se najlepše zahvaljuje neimenovanemu dobrotniku za darovanih 200 Din ob priliki prvega javnega nastopa društva na prosvetnodružabnem večeru »Krke«, 24. t. m.

u. Plesna vaja JNAD Jadrana bo jutri v dvorani Trgovskega doma. Vodi g. Jenko. Igra »Ronny« jazz. Prijatelji plesa, najljubnejše vabljeni. Začetek točno ob 20 uri.

u. V društvu »Soča« bo v soboto 2. decembra v salonu pri »Levu«, ob pol 21. uri predaval predsednik SPD dr. Josip Pretnar o turti, ki jo je napravil po planinah južne Srbije od Peristera do Sar planine v kotu med Makedonijo in Albanijo. G. predavatelj nam bo ne le z besedo, pač pa tudi s slikami prikazal južno Srbijo kar najbolj živo. Zato Sočani in prijatelji društva ne zamudite te lepe in ugodne prilike. Vstop vsem prost.

u. Pevsko društvo Sava priredi poudokliljem ZKZD predavanje soltaka g. dr. Bajčica o temi: Osnove socialnega življenja dne 2. decembra ob 26 v društveni sobi Mesarska cesta 4.

u. Sokol I., Ljubljana, Tabor, vabi članstvo in naraščaj k svečani proslavi državnega in sokolskega praznika udeleženja, ki bo skupno za vsa ljubljanska sokolska društva na predvečer v četrtek dne 30. novembra ob 20. uri v veliki dvorani na Taboru. Obenem vabi vse pripravnike društva, da prisostvujejo svečani zaobljubi novega članstva in naraščaja v petek, dne 1. decembra ob pol 11. uri dopoldne v veliki dvorani na Taboru. — Obleka civilna z znakom. Uprava.

Klinički specialist za ženske bolezni in porodništvo. MED. DR. Ivo Rakuljič - Zelov. zopet redno ordinira Miklošičeva cesta 34-I, telefon 2025, od 9.—11. in od 2.—1/2. ure

— **Československá Obec v Ljubljani** oslavi v kruhu članstva na večerku, po-fidnanem zitra, dne 30. t. m. v suterenni mistnosti restavracije »Zvezda«, 15. výročí sjednocení bratrského národa jhjoslovanského. Kromě toho na pořadu přednáška prof. Dr. V. Buriana o Sv. Čechovi a Jar. Vrchlickém, ku konci pak přednáška o go-tice v Čechách, doprovázená skloptickými obrázky. Prosíme o hojnou účast, hosté vítáni.

— **Všem trgovcem in obrtnikom!** Pod-pisana strokovna združenja trgovcev in obrtnikov pozivajo svoje člane, da solidar-no zaprosijo danes od 10. do 12. ure svoje obratovalnice in dajo za ta čas svojim namestencem prosto, da na ta način protestirajo proti nameravanim spremembam zakona o neposrednih davkih, proti uvajanjem novih trošarin, in povisanju taks, ki ogrožajo naše gospodarstvo. Združenje trgovcev v Ljubljani. Združenje obrtnikov v Ljubljani.

— **Združenje gosliniških podjetij** poziva tem potom vse svoje člane brez razlike vrste obratovanja, da se pridružijo protes-tom Združenja trgovcev in obrtnikov ter zaprosijo danes od 10. do 12. ure vse svoje obratovalnice.

— **Trgovine v nedeljo pred sv. Miklav-žem.** Združenje trgovcev v Ljubljani ob-vešča, da je v sporazumu s Pomočniškim zborom sprejelo svoj prvotni predlog v tem smislu, da smejo oni trgovci, ki imajo v času Miklavža več opravil, imeti v nedeljo 3. t. m. svoje obratovalnice odprte le od 8.30 do 12.30. Kot kompenzacija pa morajo ti trgovci imeti svoje obratovalnice na praznik 8. decembra brezpogojno zaprte. — Uprava združenja.

— **Jezdni odsek Sokolske župe Ljubljane** poziva vse svoje člane, da se polnošte-vilno udeležijo slavnostne manifestacije 1. decembra. Zbirališče članstva ob 16. uri v artiljerijski vojašnici. Udeležba za vse članstvo strogo obvezna.

— **Državna šolska policlinika** začne zopet redno poslati v ponedeljek 1. decembra v svojih novih prostorih v Gleda-lški ulici št. 7, I. nadstropje (Jaklova hiša).

Iz Celja

— **Proslava sv. Barbare.** Ljubljanska sekcija Udruženja jugoslovanskih rudar-skih in plavzarskih inženjerjev bo imela v soboto zvečer v Narodnem domu v Celju družabni sestanek, združen s proslavo ru-darske zaščitnice sv. Barbare.

— **O tehniški mazaščani smuču** bo pre-daval g. Boris Režek iz Ljubljane v sobo-to ob 20. v risalnici meščanske šole v Cel-ju. Predavanje bo pod okriljem Savinjs-kega podružnice TK Skale v Celju.

— **Opozorilo občinstvu.** Predstojništvo mestne policije opozarja občinstvo na na-redbo bana dravske banovine (Službeni list 48-1933), ki prepoveduje prilepljenje lepakov in razglasov na hiše, drevesa, zi-čove, ograje, brzojavne in elektryodne drogove itd. Prilepljanje lepakov na javnih cestah je dovoljeno samo na prostorih, ki so v ta namen določeni.

— **Obupen čin mladega čevljarja.** V ponedeljek je izpil okrog 20 let stari čev-ljarski pomočnik Anton Smedej v Rade-čah iz neznanega vzroka večjo količino ocetne kisline. Smedoja so zvečer prepe-ljali v bolnišnico. Vsaka pomoč pa je bila zaman in nesrečnejše je že večeraj v prvih jutranjih urah podlegel težkim notranjim poškodbam.

— **Do 7. decembra** je še čas za obno-vo srečk drž. razredne loterie. Srečke do-bite v podružnici »Jutra« v Celju.

— **Kino Union.** Danes ob 16.30 in 20.30 zvočni velefilm »Volja - Volga...« in zvočni žurnal.

Iz Maribora

— **Iz šolske službe.** Namesto nedavno umrlega šolskega upravitelja g. Cepeta je bil imenovan za šolskega upravitelja v Kamnici pri Mariboru g. Pur, dotlej je v Švečini prevzela vodstvo takšnje osnovne šole po pokojnem možu ga. Roža Barcovca.

— **Spremembe v mariborski splošni bolnici.** Ker je imenovan dosedanji pri-marij kirurški oddelka g. dr. Božidar Lavrić za šefa kirurškega oddelka v Ljubljanski bolnici, bo prevzel vodstvo ki-rurškega oddelka v mariborski bolnici zopet bivši dolgoletni šef-zdravnik tega oddelka primarij dr. Mirko Černić.

— **Ljudska univerza v Studencih.** Ju-tri 30. t. m. ob 19. bo predaval prof. g. Jen Čedivy o glavnem mestu Bolgarske, Sofiji. Predavanje bodo spremljale skioptične slike.

— **Zveza Malstrovih borcev** poziva svoje člane, da se polnoštevilno udeleže prireditve Sokola 30. t. m. in Narodne od-brane v proslavo 15letnice uedinjenja.

— **Cercle français.** Francoski krožek v Mariboru bo priredil v četrtek 30. t. m. ob 20. v Vesni družabni večer s koncertni-mi točkami in igro. Posebno opozarjamo, da bosta sodelovala domača umetnika gd. Erna Kovačeva z originalnimi ples-i in g. Taras Poljanec, ki bo igral na gosli med drugimi komadi tudi Paganinijevo sonato v e-molu. Vsi člani in prijatelji društva so vabljeni. Vstopnine ni. Po sponoru-čankama.

— **Bogoslužje na praznik uedinjenja.** V petek 1. decembra bo svečana služba božja v tukajšnji stolnici ob 11. uri in se je morajo udeležiti vsi gg. rezervni čast-niki v uniformah.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja; 2. stanje barometra; 3. temperatura; 4. relativna vlažnost v %; 5. smer in brzina vetra; 6. oblačnost 1-10; 7. padavine v mm; 8. vrsta padavin. Temperatura: prve številke pomenijo naj-višjo, druge najnižjo temperaturo.

28. novembra
Ljubljana 7, 7.60, 2,0, 93, mirno, 10, 3,6, sneg in dež; Ljubljana 13, 7.62, 4,2, 80, mirno, 9, —; Maribor: telefonska zve-za pretrgana; Zagreb 7, 7.56, 6,9, NNW, 10, 5,0, dež; Beograd 7, 7.58, 7, 5,0, mirno, 5, 0,3, dež; Sarajevo 7, 7.60, 1,0, 90, mirno, 10, 5,0, dež; Skopje 7, 7.58, 6,0, 90, mirno, 7, —; Split 7, 7.58, 8,0, 90, NE3, 9, 8,0, dež; Kumber 7, 7.58, 1,0, 90, ESE2, 9, 4,0, dež; Rab 7, 7.59, 3,0, 88, mirno, 10, 5,0, dež.
Temperatura: Ljubljana — 1,4; 4,4, —; Zagreb 9,0, 4,0; Beograd — 4,0; Sarajevo — 0,0; Skopje — 5,0; Split 14,0, 5,0; Kumber — 9,0, Rač — 3,0.
Sonce vzhaja ob 7.13, zahaja ob 16.22.
Luna vzhaja ob 13.57, zahaja ob 3.40.

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

— **Sprejem novega sokolskega član-stva.** Drevi bo ob 20. uri v društveni sobi v Narodnem domu tretje predavanje za novo sokolsko članstvo, ki bo položilo svečano zaobljubo že v petek 1. decembra ob 11. uri v Narodnem domu ob priliki pro-slave praznika uedinjenja.

— **Sokol Maribor-matica** proslavi državn-i praznik z akademijo 30. t. m. zvečer v gledališču. Na praznik 1. decembra -e bo vršila sokolska proslava z zaobljubo novih članov v gornji dvorani Narodnega doma ob 11. dopoldne. Ob 15. se ponovi akade-mija v gledališču po znižanih cenah.

— **Za božič bo obdarilo mariborsko Društvo državnih upokojencev** 10 svojih najpotrebnejših članov s podporami po 100 Din. Prednost imajo bolehne vdove z

nepreskrbljenimi otroki, ki so že najmanj pol leta članice društva. Prošnje je vložiti do 15. decembra pisмено ali pa ustmeno ob sobotah med 15. in 17. uro v društvenih prostorih v Nabavljalni zadrugi na Ro-tovstikem trgu.

— **Namesto venca na grob pokojnega prof. Erolha** je daroval trgovec g. Albin Novak za mestno pomožno akcijo 50 Din.

— **Prijava slajenja mošta.** Mestno na-čelstvo opozarja na razglas banske uprave, da morajo vsi vinski pridelovalci in obrtniki, ki so letos sladili svoje oziroma kupljene vinske mošte, to nemudoma prijaviti pristojnemu kontrolnemu organu, in sicer s področja bivše mariborske oblasti pomočniku kletarskega nadzornika v Mariboru neposredno ali pa po uprav-nem oblistu dotičnega kraja. Prijave je treba točno izpolniti v dveh enakih izvo-dih po predpisanih obrazcih.

Gospodarstvo

Znatna aktivnost zunanje trgovine v oktobru

Generalna direkcija carin je pravkar iz-dala obilajno statistiko o zunanji trgovini v oktobru, iz katere je razvidno, da se je naš izvoz v tem mesecu, ki je izvozna sezona na višku, precej dvignil, tako da je prekor-rašil celo 400 milijonov Din. S tem smo do-segli največji izvoz od septembra 1931. Znat-no povečanje izvoza od septembra na okto-ber (za skoro 100 milijonov) je odšlom pri-pisati okolnosti, da je monopolna uprava v tem mesecu izvozila kar za 51 milijonov Din tobača (lani v oktobru za 20 milijonov), dočim je v predidnih 9 mesecih t. l. v ce-loti izvozila le za 32 milijonov tobača. Ker pa se uvoz v tem mesecu ni mnogo dvignil, je bila naša trgovinska bilanca v oktobru aktivna za 132 milijonov Din.

V prvih dveh mesecih letošnjega leta je bila naša trgovinska bilanca v celoti aktivna že za 212 milijonov, upoštevajoč aktiv-nost v oktobru, pa se je skupni izvozni pre-sežek za 10 mesecev tekočega leta dvignil na 344 milijonov Din.

Izvoz.

V oktobru smo izvozili vsega 296.251 ton blaga (lani 224.829) v vrednosti 413,0 milij. Din nasproti 320,1 milijona Din v lanskem oktobru. Po količini znaša torej povečanje izvoza nasproti lanski letu 71.422 ton ali 31,8%, po vrednosti pa smo letos v oktobru izvozili za 93 milijonov Din ali 29% več nego lani. Svedča oziroma od tega povečanja izvoza znaten del na izvoz tobača. Kakor je naraščanje našega izvoza razveseljivo, se moremo vendar pri tem stalno zavedati, da smo to povečanje dosegli le s koncesijami glede cen. Če izločimo v primerjavi z lan-skim letom tobač, ki predstavlja pri majhni količini znatno vrednost, tedaj vidimo, da se je ostali izvoz po količini povečal za skro 32%, po vrednosti pa za 13%. Če pa se nadalje izločimo hemlj, ki ima letos spe-cialno konjunkturo (letos v oktobru je znašal izvoz hemlja 51,6 milijona Din, lani pa 7,6 milijona Din), tedaj vidimo, da se ostali izvoz po vrednosti ni nič dvignil, če-prav je po količini narasel za 32%.

Uvoz.

Povečanje vrednosti ne opažamo v okto-bru samo pri izvozu, temveč tudi pri uvozu. V preteklem mesecu smo namreč uvozili 94.796 ton blaga (lani 79.760 ton) v vrednosti 281,1 milijona Din, nasproti 243,7 milijona Din v lanskem oktobru. Povečanje uvoza znaša torej po količini 18,9%, po vrednosti pa 15,4%.

Letošnji razvoj zunanje trgovine.

Gibanje naše zunanje trgovine je bilo let-os v prvih dveh četrtletjih in v naslednjih mesecih, kakor sledi v tabeli (v milijonih Din):

	Izvoz	Uvoz	razlika
I. četrtletje, me-sečno povprečje	237,5	199,7	+ 37,8
II. četrtletje, me-sečno povprečje	240,5	232,1	+ 8,4
Julij	270,3	236,9	+ 33,4
avgust	267,3	284,2	- 16,9
september	315,7	259,3	+ 56,4
oktobar	413,0	281,1	+ 131,9

Jan.-okt. 1933 2700,6 2357,0 + 343,6
" 1932 2353,7 2365,3 - 11,6
" 1931 4069,5 4198,8 - 124,3
" 1930 5666,9 5897,3 - 230,4

Iz gornje primerjave vidimo, da se je leto-s v primeri z istim razdobjem pred. leta naš izvoz povečal že za 347 milijonov Din, ali za 14,7%. Še bolj se je povečala izvo-žena količina blaga, namreč od 1.865.000 na 2.442.000 ton, torej za 577.000 ton ali 31%.

Skupni uvoz v 10 mesecih t. l. pa ni dose-gel lanskega uvoza niti po količini, niti po

Kranjska industrijska družba

je imela v torek, 28. novembra pod pred-sedstvom svojega predsednika gosp. Av-gusta Westna v prostorih Kreditnega za-veda za trgovino in industrijo v Ljubljani svoj redni 64. občni zbor. Na občnem zbo-ru je bilo od 300.000 deonic, kolikor je del-nic v celoti, zastopanih 288.040. Delniška glavnica znaša 45.000.000 Din, redni rez-ervni fond 2.311.827 Din, posebni rezervni fond 1.817.236, rezervni sklad za valu-tarne spremembe 3.541.730, račun sklada za družabne namene in davčne rezerve 2 milijona 675.191, sklad za investicije, ki se je nabiral tokom let, ko ni bila plačana nobena dividenda pa 10.750.000 Din. Stroji in obratovalne naprave znašajo po bilanci 76.530.264, sirovine in zaloge 34.932.949, blagajna 849.780, menice in devize 3 mili-jone 164.675 Din. Bilanca izkazuje dolžni-kov in naložb pri denarnih zavodih 35 mi-lijonov 710.470, dočim znaša račun upni-kov 112.786.282. Račun dobičeka in izgube izkazuje 2.892.808 ter prenos z prejšnjega leta 945.952 Din.

Družba je v preteklem poslovnem letu začela izdelovati nekaj novih vrst ble-ga, tako zlasti cevni žičarno na Koroskem je družba v celoti opustila zaradi prevelike nadprodukcije in bo instalacije od onod porabila doma.

Občni zbor je soglasno sklenil, da se ne razdeli nobene dividende. Od dobičeka gre v redni rezervni fond znesek 144.640, v investicijski fond znesek 750.000, v fond za dvomilijev terjatve 2.000.000 Din. Dav-ki in doklade so v preteklem letu narasli na 11.603.000 proti 6.500.000 Din v pred-idnem letu. Za socialno zavarovanje je

vrednosti. Po količini je zaoštal za 43.700 ton ali 6% (letos 662.700 ton, lani 706.400 ton), po vrednosti pa le še za 8,3 milijona Din ali 0,4%.

Glavni predmeti izvoza in uvoza.

Glavni predmeti našega izvoza v septembru so bili: pšenica (4,7 milijona Din), koruza (35,5), žižol (2,5), sveže sadije (18,6), su-he češnje (42,8), hemlj (30,8), tobak (51,6), konoplja (6,0), konji (4,1), govedo (10,3), svinje (19,8), drobnica (5,9), perutnina (7,7), meso sveže (10,6), jajca (10,8), sirove kože (8,4), drva (3,9), gradbeni les (54,3), oglje (1,2), izdelki od lesa (3,1), cement (4,9), ba-ker (18,3).

Glavni predmeti našega uvoza pa so bili: bombaž (14,0), bombaž predivo (31,4), bom-baž tkanine (18,7), volna (5,4), volneno pre-divo (8,4), volnene tkanine (17,3), svilano predivo (5,5), svilena tkanine (4,8), železo (2,7), pločevina (8,0), želez. materialj (3,5), izdelki iz železa (11,0), stroji in aparati (7,8), elektroteh. predmeti (8,6), prevozna sredstva (2,2), nafta (3,66), sirove kože (6,6), premog (11,4), oljni plodovi (3,4), riž (4,8), sirova kava (6,0).

Izvoz lesa

Izvoz gradbenega lesa, ki se je v avgu-stu dvignil na 1736 vagonov, je v septem-bru porušil na 5883 vagonov; v oktobru pa se je znova dvignil na 6715 vagonov (lani 4266). Vrednost v oktobru izvoženega grad-benega lesa je znašala 54,5 milij. (lani v okt. 29,7 milij.) Din. V oktobru je bil torej izvoz gradbenega lesa po količini za 2449 vago-nov ali 57% večji, po vrednosti pa za 24,8 milijona Din ali 80% večji.

Tudi izvoz drv je bil priločno velik; dvi-gnil se je od 1671 vagonov v septembru (lani 1966) na 2155 vagonov v oktobru (lani 2165). Dosegli smo torej v oktobru lansko izvozno količino. Po vrednosti je znašal ok-to-brske izvoz 3,9 milijona Din (lani 3,2). Izvoz izdelkov od lesa, ki se je od avgusta na septembru skrčil od 247 na 184 vago-nov, se je v oktobru zopet dvignil na 223 vagonov (lani 105) v vrednosti 3,1 milijona Din (lani 1,4).

Od začetka tek. leta smo doslej izvozili 12.844 vagonov drv (lani v istem razdobju 14.973), nadalje 61.050 vagonov gradbenega lesa (lani 45.950 vagonov) in 1940 vagonov izdelkov od lesa (lani 1296 vagonov).

Izvoz kmetijskih pridelkov.

Izvoz pšenice je bil v oktobru nadalje slab. Vsega smo v tem mesecu izvozili 453 vagonov pšenice (lani zaradi nezadostne letine komaj 177 vagonov). Glede na znatno presežke letošnjega pšeničnega pridelka je letošnji izvoz pšenice zelo majhen, saj smo od začetka letošnje kampanje izvozili šele 948 vagonov pšenice pri presežku, ki se cenj na okrog 30.000 vagonov.

Zato pa se nadalje ugodno razvija izvoz koroze, ki smo je v septembru prodali v inozemstvo 5313 vagonov (lani 1245). Od začetka leta smo izvozili že 52.725 vagonov koroze (lani 6557 vag.) v vrednosti 376 mi-lijonov Din.

Znaten je bil tudi izvoz svežega sadja, ki je znašal v oktobru 1409 vagonov (lani 2234), in izvoz suhih češnje, ki smo jih izvo-zili 1175 vagonov (lani 890).

Omeniti je še izvoz hemlja, ki je v sep-tembru znašal 39 vagonov, v oktobru pa 46 vagonov; v vrednosti 30,7 milijona Din v septembru in 30,2 milijona Din v oktobru.

bilo plačano 2.545.516, pasivne obresti so znesle 5.921.116, odpisi 14.000.000 in dvomilijev terjatve 39.000 Din. Plač in medj je bilo plačanih okoli 37.000.000 Din. Val-jarna za tanko pločevino v poslovnem le-tu 1932-33 ni mogla začeti z delom zaradi zakasnitve v dobavi potrebnih stro-jev, ki je nastala zaradi brezpo-godbenega razmerja z Nemčijo. No-va valjarna za tanko pločevino je stopila v obrat storav meseca oktobra, pa pro-izvaja kvalitativno dobro pločevino. V od-bor so bili na občnem zboru ponovno vo-ljeni gospodje Janko Jovan, dr. Dinko Puc, Avgust Westen.

Gospodarske vesti

— **Trgovine in obratovalnice bodo danes 2 uri zaprte.** V smislu sklepa Zveze trgo-vskih združenj in okrožnih obrtniških odbo-rov pozivajo združenja trgovcev in obr-tnikov svoje člane, da danes v sredo zapro od 10. do 12. ure svoje obratovalnice in da dajo za ta čas svoje imenščence prosto.

— **Ukinjenje uredbe o posredovalnem postopanju.** Kakor poročajo iz Beograda, bo najbrže še ta teden ukinjena uredba o posredovalnem postopanju. Nadalje se pri-pravlja uredba o karteljih.

— **Narodna banka kupuje zlatnike.** V zad-njem času so se tudi pri nas, zlasti na de-želi, pojavili razni prekupčevalci, ki kup-jejo stare zlatnike, za katere pa ne plačuje-jo polne vrednosti. Naša Narodna banka ku-puje že nekaj časa zlatnike po peritni-vi vrednosti s dodatkom premije od 28,5%, tako da plača skupaj s premijo stare 20-kronske zlatnike po 312 Din, 10kronske po 156 Din, napoleonodre po 297 Din in dukate po 170.

Kdor ga pozna, mu ostane zvest!

Že od nekdanj pomaga Schichtovo terpentinovo milo gospodinjem temeljito prati in vzdrževati v hiši red in čistoto.

Torej: Pazite prav posebno na izvorni ovoj in na varnostno znamko „JELEN“. Potem se vam ni bati ponarejenih mil.

SCHICHTOVO TERPENTINOVNO MILO
.. ampak poprej za namakanje: Ženska hvala!

PRILJUBLJENI JUGOSLOVANSKI IZDELEK!

— **Sanacija velike švicarske banke.** Zaradi imobilizacije in znatnih izgub je nedavno prišel v težkoče največji evropski zadrugi bančni zavod Schweizerische Volksbank. V zvezi s sanacijo bodo odpisali 42 milijonov frankov rezerv in polovico zadrugnega kapitala, namreč 94 milijonov frankov, skupaj 136 milijonov frankov (1900 milijonov Din). Švicarska zvezna vlada pa bo za sanacijo prispevala 100 milijonov frankov (1400 mi-lijonov Din), ki bodo služili za zopetno povečanje lastnih sredstev banke.

— **Omejitev hemljskih nasadov v CSR.** Kakor poročajo iz Prage, se ima v kratkem novelirati češkoslovaški hemljski provenien-čni zakon. V noveli bo površina hemljskih nasadov maksimirana po letošnjem stanju. Novi nasadi bodo dopuščeni le za obnovlja-nje starih in v okviru dosežanega površine.

— **Francija oddaja zlato.** Po najnovejšem izkazu je Francoska banka od 10. do 17. t. m. oddala za 736 milijonov frankov zlata in se je zlato zaklad skrčil na 79.283 milijonov. V celoti je zlato zaklad od 20. oktobra do 17. novembra nazadoval za 2486 milijonov frankov. Kakor je ta vsota znatna, vendar ne pomeni bistvene oslavitve Francoske banke, ki ima še vedno nad 79.000 milijonov zlate rezerve. Vzponedno se je v zadnjem tednu zmanjšal tudi obkok bankovcev za 820 na 80.700 milijonov frankov, čirovne obveznosti pa so se skrčile za 410 milijonov. Temu zmanjšanju obkoka je pripisati okolnost, da je navzlic nazadovanju zlatih rezerv kriti-vno razmerje doslo rekordni odstotek. Ves odtok bankovcev z žirovnimi obvezno-stmi je v zlatu krit z 90%.

— **Oddaja dnevne dobave mesa, mleka in kruha** za čas od 1. januarja do 1. aprila 1934, se bo vršila potom pogodbe 28. decem-bra pri upravi dravske stalne vojne bolnice v Ljubljani.

— **Oddaja zakupa buffeta na postaji Bre-šiče** se bo vršila potom licitacije 4. januarja pri direkciji državnih železnic v Ljub-ljani.

— **Dobave.** Direkcija državne železarne Vrešč sprejema do 6. decembra ponužbe glede dobave 2000 kg gline za sodelovanje v 1000 kg vulkanskega oglja. Direkcija drž-žavnega rudnika Kakani sprejema do 7. decembra ponužbe glede dobave 30 komadov kotlovnih manevrskih cevi ter gde do-bave risalnega orodja. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 14. decembra ponužbe glede dobave 100 m konopenih cevi in 50 komadov kotlovnih cevi.

Borze

28. novembra.
Na ljubljanski borzi se je deviza na Newyork dalje dvignila od 46.40 na 47.26 Din za 1 dolar (srednji tečaj s premijo). Nadalje so malo poskočili Berlin, London in Pariz Oslobeli pa so Amsterdam, Brus-elj in Trst Drugo neizpremenjeno. Av-strijski šiling se je trgovač v privatnem klinkingu: v Ljubljani po 9.15, v Zagrebu po 9.09 in v Beogradu po 9.10. Grški boni so imeli v Beogradu zaključek po 39.50.

Na zagrebškem efektinem tržišču je bila Vojna škoda čvrstjeja. Za kaso se je trgo-vala po 273 in 277, za december pa po 283 in 285. Drugačje prometa ni bilo.

Ljubljana. Amsterdam 2306.51 — 2317.87, Berlin 1363.47 — 1374.27, Bruselj 796.91 od 800.85, Curih 1108.35 — 1113.85, Lon-don 188.88 — 190.46, New York 3663.83 do 3692.09, Pariz 223.96 — 225.08, Praga 169.81 do 170.70, Trst 300.57 — 302.97 (premlja 28.5%). Avstrijski šiling v privatnem kli-kingu 9.15.

Curih. Pariz 20.2125, London 17.17, New York 334. — Bruselj 71.9250, Milan 27.1550, Madrid 42.10, Amsterdam 208.10, Berlin 123.2750, Dunaj 72.65 (57.75), Stockholm 87.60, Praga 15.33, Varšava 57.95.

Dunaj (Tečaj v prv klinkingu) Beograd 106.82, London 29.97, Milan 47.74, Newyork 586.37, Pariz 35.54, Praga 25.74, Curih 175.72, 100 S v zlatu 128 S pap.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna ško-da za kaso 283 do 286, za december 283 do 286, 7 odst. investicijsko 52 do 54,50, 4 odst. agrarne 28 denar, 7 odst Blair 34,50 do 35,50, 8 odst. Blair 37 do 39,50, 7 odst posojilo Državne hipotekarne 52,50 blago, 6 odst begluške 38 denar; bančne vrednote: Narodna 3900 denar, PAB 245 do 247; industrijske: Sečerna Osijek 125 denar, Isis 30 blago, Impex 50 denar.

Beograd. Vojna škoda promptna 285, 271 in 286 zaključki, za december 286 in 283 zaključki, 7 odst. investicijsko 52 zaklju-ček, 4 odst. agrarne 29 zaključek, 6 odst. begluške 39 in 38,50 zaključka, Narodna 3800 do 3

Iz življenja in sveta

Viharji na soncu

Sončne pege in umrljivost na zemlji

Sonce je velikanska plinasta obla v neprestanem prevratu. Iz njegove notranjosti kažejo žareče mase pod silovitim pritiskom temperaturo več milijonov stopinj, a še na njegovi površini vlada fantastična vročina 6000 stopinj. V teh okoličinah ni čudno, da se tam odigravajo naravni pojavi, o katerih silovitosti si moremo na zemlji napraviti komaj blede sode, neprestano valovanje žarečih parov sem in tja, zmešnjava viharjev, proti katerim so vsi zemeljski viharji otroška igrača. Zunanji vidni znak te trajne revolucije elementov v sončni obli in na njeni površini so sončne pege.

Te pege nudijo znanstveniku še danes dovolj nerešitih vprašanj, čeprav smo v zadnjih tih desetletjih že precej globoko pogledali v njihovo naravo. Veliki Herschel, ki je še verjel v obstoj sončnih hitij pod zaščito senčne odeje, je menil pred polstolitjem, da so sončne pege ogromne luknje, skozi katere nam je z zemlje mogoče gledati v pravo, črno notranjost sonca. Moderna znanost mu daje v nečem prav. Zdi se, da so sončne pege v resnici ljuste globeli v plinastem plašču naše osrednje zvezde.

V njeni atmosferi besnijo strahoviti vrtni, ki utegnejo prav dobro izgreti takšne luknje v žareči plinasti plašč. V te luknje padajo poteni iz višjih leg manj vroče težke pare, ki se spreminjajo v tekoče kovine, v globlino sončne pege pa se te pod vplivom višjih temperatur spremenjajo spet v pare. Pege so v primeri z zemeljskimi razsežnostmi ogromne. V večjih bi bilo dovolj prostora za celo vrsto zemeljskih oboj, a tudi najmanjše, ki jih je

z našimi instrumenti še mogoče opaziti, so še vedno tako velike kakor kakšna velika evropska država.

Čudno je dejstvo, ki ga je odkril astronom amater, lekarnar Schwabe iz Dessau pred kakšnimi devetdesetimi leti. Število sončnih peg namreč narašča in pada po nekem periodičnem zakonu, ki obsega od enega minuma do drugega kakšnih 11 let. Baš ta čas se zaključuje takšna perioda, sončnih peg je sedaj zelo malo in jih bo še manj, čez dva, tri mesece pa se bodo začele znova množiti. To pomeni, da bodo začeli naraščati tudi orkanski, elektromagnetski pojavi na soncu, kajti to je danes gotovo, da je vsaka pega sedež izredno močnega magnetskega polja. Magnetski vrtni, ki izvirajo iz peg, so tako silni, da opazujemo njihov vpliv celo na našo, 150 milijonov kilometrov od sonca oddaljeni zemlji. Njih učinek so n. pr. čudoviti polarni sijaji v območju zemeljskih tečajev. A tudi v delovanju oz. v motnjah, ki jih opazujemo neredko na neljub način v delovanju zemeljskih brzojavnih in telefonskih vodov in brezžičnih prenosov imamo dokaz za silovitost sončnih elektromagnetskih viharjev. V novejšem času je meteorologija tudi na sledi neki periodičnosti v zemeljskih vremenskih pojavih, ki se zlagajo s periodo sončnih peg, a francoska zdravnikova Faure in Sardou sta odkrila na podlagi velikega statističnega materiala, da je ob času povečane delovanja sončnih peg tudi umrljivost med bolniki veliko večja. Če smemo verjeti švicarskemu zdravniku Kindlimannu, narašča s številom sončnih peg celo tudi število kapi. Tako da res ni vse dobro, s kar prihaja od zgoraj.

Iz „tretjega carstva“

Zdravniški praktiki

Hitlerjev namestnik Hess je mel te dni v Monakovem na zborovanju tako zvanih zdravniških praktikov govor, v katerem je nastopil v njihovi prilogi. Povzdignil je za sluge takšnega zdravljenja za ves narod in je izjavil, da se je tudi sam preprchal o njegovih blagodejnih učinkih. Zdravniški praktiki ne gre zamenjavati z mazači. Komisar zdravniških organizacij Wagner pa je povedal, da bo vlada priznala zdravniške praktike kot poseben stan ter izdala poseben zakon v njihovo zaščito. Tako bodo v Nemčiji v prihodnje smeli zdraviti poleg diplomiranih zdravnikov tudi zdravniški praktiki. Še več. Zanje se bosta osnovali posebni stolici na berlinski in kelmsorajski univerzi.

Izginoli oboževalni stroj

Pariški »Le Jour« odkriva premišanje oboževalnih naprav v Nemčiji. Pred dvema letoma so imeli v Krimpenburgu pri Rotterdamu celo skladišče strojev za izdelovanje municije za težke topove. Te stroje je poslala Nemčija kmalu po premirju na Holandsko. Holandska vlada se je bila tedaj pogodila s tvrdo Siderus, da se je izdala za lastnico skladišča. Tvrda se je celo obvezala, da ne bo odstopila teh strojev nikomur brez predhodnega obvestila francoski vladi. V zadnjem času pa so ti stroji za izdelovanje municije izginili. Ba je jih je odpeljal neki Pohle, tajni agent Kruppovih tovarn, letos 11. oktobra v Düsseldorf. Čemu? Tega ne omeni Hitler nikjer niti z besedico.

Podmornice, podmornice...

Ameriški listi Hearstovega koncerna poročajo, da bo Hitler po vsej verjetnosti že v najbližji bodočnosti zahteval izpremembo tiste klavzule versailleske mirovne pogodbe, ki govori o razorožitvi na morju. Berlinska vlada bi rada naročila več podmornic za obrambo Baltijskega morja in tudi dve križarki, katerih vsaka bi imela nad 10.000 ton.

Večerna obleka

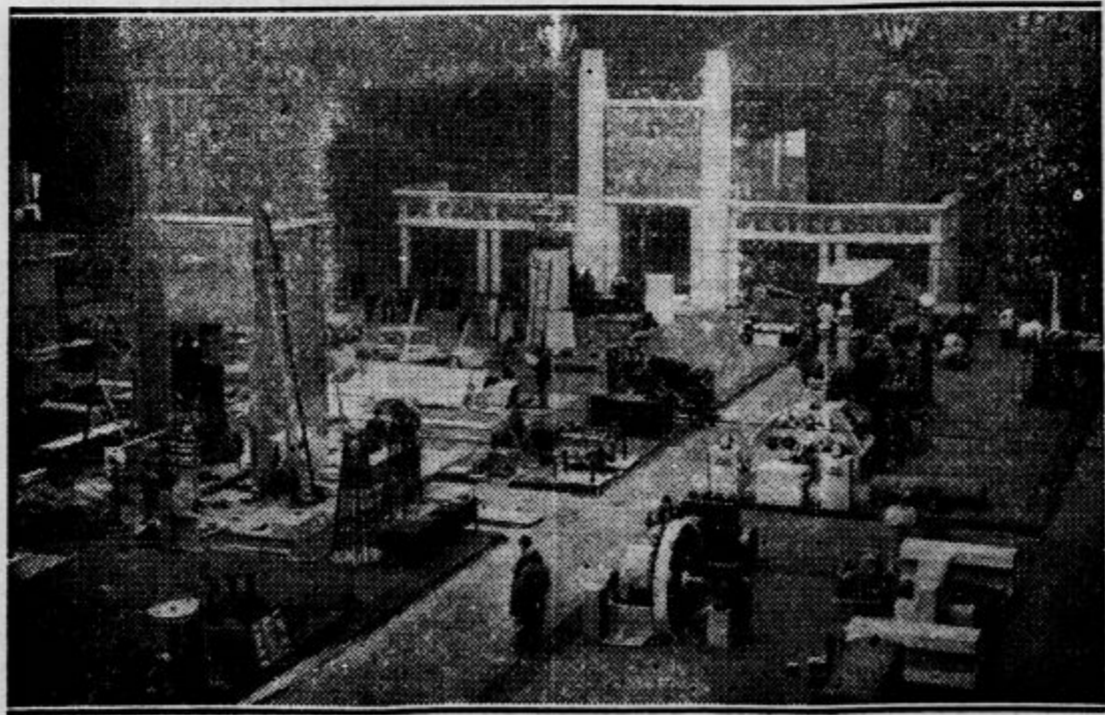

Okusna večerna obleka iz temnordečega žameta (Pariški vzorec)

Usodna nesreča v kemični tvornici

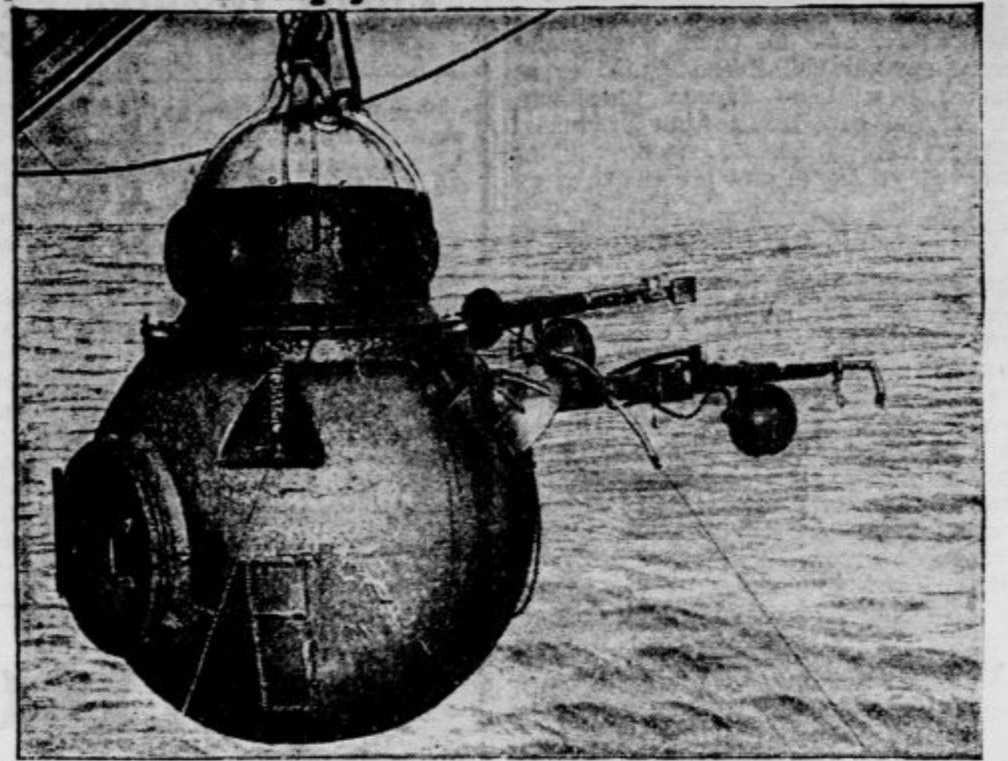
V budimpeštanski kemični tvornici »Pharmacia« se je te dni primerila huda nesreča. Nekemu delavcu, ki je nesel steklenico dimetilovega sulfata, se je spodrsnilo, da je padel po tleh in se je tekočina razlila na vse strani. Delavec je hotel v nesrečni prostor, kaj se je zgodilo. Tako so bili ti delavci dalj časa zpostavljeni strupenemu plinu, ki so ga vdihavali. Tri- deset delavcev in delavci so morali zaradi zastrupljenja pozneje prepeljati v bolnišnico, kjer se jih bori sedemdeset s smrtjo.

Francoski kvalitetni izdelki

V pariškem Grand Palaisu lahko vidi obiskovalci razstavo francoskih kvalitetnih izdelkov. Razstava prikazuje najboljše, kar proizvajajo francoske tvornice

Potapljaški zvon z rokami

Američani so skonstruirali nov potapljaški zvon, s katerim je mogoče doseči globline 135 m. Naprava obstoji iz jeklene kroglice, ki z uspehom kljubuje vodnemu pritisku. Iz kroglice štirlita dve »rokli«, ki opravljata najtežavnejša dela. Zgrajeni sta tako precizno, da lahko pobirata celo novce na morskem dnu. V zvonu je prostora za dve osebi.

Štiri skupine žensk

Najsrečnejši ženski tip je materinski

Angleški psiholog prof. Waterhouse je ugotovil, da se dajo vse ženske uvrstiti v eno izmed štirih skupin, ki obsegajo: 1. moški tip, 2. modni tip, 3. predzadni tip in 4. materinski tip. O teh tipih se je na nekem predavanju podrobneje izrazil sledeče:

K moškemu tipu spada ženska, ki skriva v sebi obliko manj vrednostnih kompleksov. Ti so nastali očitno tako, da je bila ženska kot dekle podrejena kakšnemu bratu ali drugemu moškemu in skuša potem podzavestno prikriti svojo manj vrednost z moškimi vedenjem. Moški, ki občuduje takšno žensko, ima gotovo sam preveč ženskih lastnosti v svojem značaju.

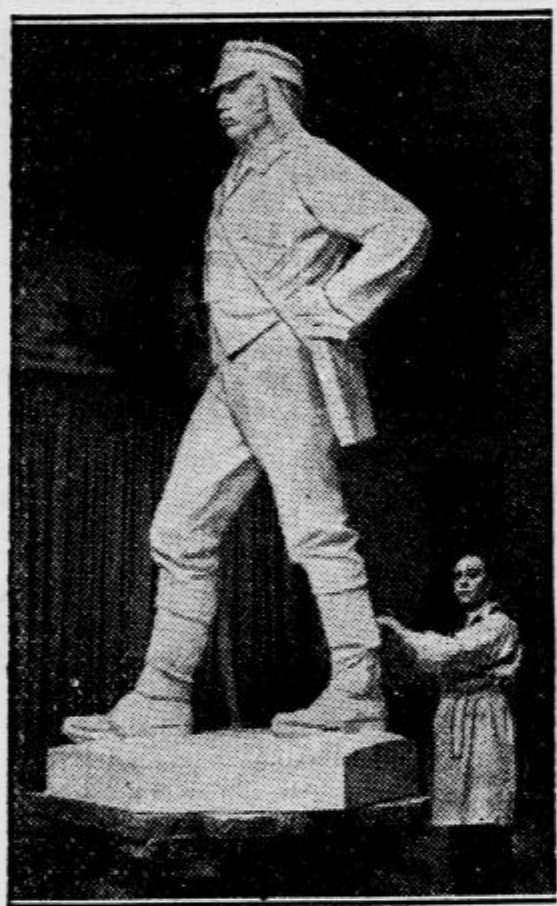
Modni tip ženske je tisti, ki je danes takšen, jutri drugačen, ki obrača plašč po vetru in nima nobene lastne note. Predzadni tip izkorišča prednosti svojega spola s hladno sebičnostjo. Če ima zanjo kakšen pomen, utegne biti takšna ženska v družbi zelo mična, a če nima nobene

koristi od tega, pokaže kaj kmalu svoje kremplje. V samotni takšna ženska propade.

Materinski tip je edini, ki ima kakšno vrednost. Takšne ženske se ne nagibajo k moškemu delovanju, temveč k materinstvu. Med njimi nahajamo srečno žensko z veliko družino. Ali ste kdaj videli mater mnogih otrok, ki bi bila prepričljiva? Vsaka ženska, ki je imela mnogo otrok, je pogumna, marijiva ali spoštiva ženska, čisto vse v isti osebi.

Tako pravi prof. Waterhouse, ki prav nič ne prikriva svojega odpora napram prvim trem tipom žensk. V angleških krogih so njegova izvajanja zbudila deloma seveda mnogo ogorčenja in njegove naspromptne pravilo, da je njegova teorija prav toliko vredna kakor vse teorije o razvrstitvi človeškega rodu, ki niso nastale toliko iz živega življenja, kolikor iz predsodkov med štirimi stenami in knjigami zaprtih možganov.

Spomenik Livingstoneu

Pri Viktorijinih slapovih v Afriki bodo odkrili takšen spomenik slovitemu raziskovalcu Afrike, Livingstoneu

Znamke v spomin na osvoboditev sužnjev

V spomin na stoletnico, odkar so v angleški srednjeevropski koloniji odpravili suženstvo, je tamonjška poštna uprava izdala nove znamke, ki so deloma v zvezi s tem dogodkom. Znamka po 3 pence ima posvetilo k temu dogodku in k smrtnemu dnevu človekoljuba Williama Wilberforcea. Znamka za poldrug pence prikazuje kolonijo in ima v kotu majhen napis Afrike. Druge znamke kažejo suženjski okov osvobojenega zamorca, bivši trg s sužnji, domačine pri svobodnem delu in kot paciente v bolnišnici itd.

Tiskarski škrat

Za razstavo »Kamera«, ki se vrši ta čas v Berlinu in prikazuje moderno fotografijo in grafične stroje, je imel lipski učitelj tiskarstva Grote originalen domiselek, pripetavti zbirko zabavnih vragolij, ki si jih je dovolil v starih in novih časih tiskarski škrat. Tu vidimo n. pr., kaj se je zgodilo nekemu korektorju, ki je imel namen, da si naloži zakonski jarem. Sam je bil sestavljen oglaš, ki naj bi na dan njegove poroke naznanil svetu veselo novico. Vajence, ki bi moral izvršiti ta oglaš, pa je bil pred tem postavil osmrtnico. Za novo naročilo je uporabil nje material, a je pozabil vzeti čisto spodaj majhno vrstico proč. Pod poročnim naznanilom so potem ljudje z velikim začudenjem brali stavek: »Molite zanj!«

Tudi pred veleučeni možni nima tiskarski škrat nobenega spoštovanja. Posebno hudo šalo pa si je dovolil z neko deputacijo avstralskih visokih šol ki je l. 1925. prispela v London, da se udeležijo nekoga »lavinostnega visokošolskega kongresa«. Izkazalo se je da je bila letnica na vabilu napačna in da bi se morala glasila za ustrezajoči čas naslednjega leta! Družba je tedaj svoje šesttedensko potovanje okoli pol zemeljske oble izvršila zaman in nihče ji ni vrnil leta ki ga je račun prebila na Angleškem, nego da bi se takoj vrnila domov. Zelo čudne občutke je imel pisatelj nekoga novinarskega romana, ko se je neko nadaljevanje zaključilo z naslednjimi junkskovimi besedami: »Postavi je pislo na stol in odvrnil z mrzlim, rezocim porogom: Nadaljevanje sledi!«

Naslednja primera svede ne gresta toliko na rovaš hudoobno škrate: »Gasilec so neptovili in so našli zadnji del hišnega posestva R v plamenih.« — »Atentator je planil v beg sledil mu je bes z dolgo dlako, nosil je širok, črn klobuk in plašč.«

Smrt Firmina Gemiera

V Parizu je umrl znani igralec in bivši gledališki ravnatelj Firmin Gemier. Zadel ga je kap v 68. letu življenjske dobe.

Pokojnik je spadal med najmarkantnejše osebnosti sodobnega francoskega odra. Posebno se je proslavil s predlogom, ki ga je sprožil po svetovni vojni, naj bi se osnovala svetovna zveza gledališč. Zaradi uresničenja tega načrta je potoval Gemier leta 1925. po evropskih državah in si je povsod pridobil mnogo prijateljev.

Gemier se je narodil kot sin preprostih staršev v Aubervilliersu. Roditelja sta ga hotela imeti za ključavničarja. Kmalu pa je vajence sam spremenil službo ter odšel k nekemu kemiku. Pri tem pa ni mogel prenašati silnega smrada v laboratoriju, zato se je odpravil na pot po Franciji, postal najprej član Antoineovega gledališča, ki je imelo tedaj značaj potujoče družbe. Pozneje je dosegel čast režiserja gledališča »Theatre libre« ter ravnatelja »Odeona«. Kot dramaturg si je stekel zasluge s tem, da je s pridom uvajal v francoski repertor dela inozemskih pisateljev.

Sardinski ribiči v nevarnosti

Te dni so začeli biti zvonovi v sardinskem Anziu plat zvona. Kadar se oglasi ta signal, vedo prebivalci, da gre za življenje in smrt njihovih svojcev, ki si služijo kruh z ribolovom na morju. Tudi topot je bilo 400 do 500 Anziancev na morju in medtem ko so njihove žene in otroci molili v cerkvi za njih rešitev, so odplule ribičem na pomoč tri motorne ladje, ki so večinoma rešile ribiče, katerim je vihar prevrnil in pogubil čolne s plenom.

IZ ŽIVLJENJA

»Meniš, da ne vem, da si se snoči v kavarni neprestano oziral za njo, da si stopil za njo, ko je odšla in jo nagovoril. Mene ne boš premotil. Ženska opazi takšno stvar takoj. Tudi če bi mi davi sama ne povedala po telefonu...«

★

»Saj lahko ostaneva doma. Da se mlada ženska veseli, če more zvečer med ljudi, ne boš nikoli uvideš! Glavno je, da uveljaviš svojo voljo in svoj mir. Prosim, kakor hočeš! Samo imej svoj mir. Jaz se med tem preoblečem... V desetih minutah bom pripravljena za odhod!«

★

»Sem zapuščenca ženska. Mož me vara. Nikogar nimam na širnem svetu. Kaj bi počela brez tebe, moj dragi?«

★

»Ti ugaja obleka, dragi? Ne ustraši se, dala sem si jo poslati samo na ogled. Zadnji pariški model in pri tem smešno poceni. Kako, ne ugaja ti? Nikoli nisi zadovoljen, pa naj storim samo zate, kar hočeš! Če bi to vedela, bi te obleke sploh ne kupila!«

Prestol za ljubezen

Kakor poročajo iz New Delhija, je maharadža iz Devasa Tujoki Puar, ki je nedavno zbežal iz svoje dežele z neko dvorno pesalko, izgubil prestol. Generalni guvernir dežele ga je pozval, naj se vrne v določnem roku domov, če mu je ljuba vladarska čast. Tujoki Puar pa se je odrekel kromi rajski nego ženski. Zdaj je pretekelnemu gubernirju rok in ištel je uradni proglas, ki je prebivalstvu naznanil, da ni Tujoki Puar več njegov maharadža.

KARIKATURA

Duca novi romunski ministrski predsednik

ANEKDOTA

Slavit berlinski zdravnik prof. Bergmann je bil nekoč v družbi, ki se je pripravala o prednostih in škodljivosti kajenja. Po dobi debati so se prijatelji in nasprotniki tobaka zedinili, da kajenje pač ne škodi, če ga človek goji zmerno. A potem so se sprli spet nad vprašanjem, v kateri starosti dobi sme človek pričeti s kajom. Da bi preprečila neplodno debataranje, se je gostiteljica obrnila do moledčega Bergmanna, čes: »Tu imamo vendar najboljšo avtoriteto, da nam odloči to vprašanje! Kdaj menite, g. profesor, sme mladi človek pričeti s kajenjem?«

In Bergmann je odgovoril lakomsko: »Toda, ko si svoj tobak lahko sam plača!«

VSAK DAN ENA

»Kaj ne bi si nabavili tudi sesalnika za prah?«

»Ne dragec, pri nas je toliko prahu povsod, da bi se sesalnik kmalu pokvaril.«

DOBRO JE, ČE VEŠ...

da je sprejel francoski državnik Herriot mesto delegata Francije pri Društvu narodov v Zenevi;

da so železniški banditi blizu Harbina napadli ekspresni vlak transsibirskje železnice, v katerem je bilo 600 potnikov. Vlako je v trenutku napada vozil z brzino 50 milj na uro;

da v Avstriji silno nazaduje poroba piva in da je padel konsum te pijače od septembra do danes za približno 30 odst.;

da so našli v Ameriki zadnji čas nad 10 milijonov brezposelnih;

da je najvišje egiptsko sodišče prepovedalo trebušni ples, ki je doslej veljal za orientalsko privlačnost;

da imajo v Pragi pošne nabiralnice za značno pošto, ki opozarjajo ponoči s svetilkami nase;

da se je zaročil angleški letalski poročnik Wetton v zraku 3000 m nad zemljo;

da so na Japonskem ustanovili poseben posredovalni urad za iskanje ženinov pri letnim samicam;

da je angleški raziskovalec Gordon Chil- lease našel sledove, ki kažejo, da so ljudje uporabljali drsalke že pred Kr. r.;

da bo izdala nemška pošta nove znamke s Hindenburgovo glavno in kljukastim križem v vodnem tisku;

da se je te dni pri nekem javnem nastopu v Londonu pri klavirju zgradil devetletni čudežni otrok Vladislav Bogatski. Morali so ga odnesti iz dvorane, poslušalci pa so se glasno zgražali nad managerjem, ki ni nihče drug, kakor čudežnega otroka oče;

da je v Parizu izšla najkrajša knjiga na svetu. Knjiga vsebuje vprašanje »Ali se da napraviti iz žene ljubimka?« Odgovor, ki se glasi: »To zavisu samo od žene, je natistjen na osemih straneh. Za knjigo se občinstvo kar trga.

Sport

Ilirija : Rapid

V nedeljo bo na igrišču Ilirije zadnja nogometna tekma v letošnjem poudarjenem prvenstvu. Nastopita najjača nasprotnika in rivala v tem tekmovalstvu mariborski Rapid proti Iliriji.

Rapid je poleg Ilirije najresnejši tekmeč za naslov poudarjenega prvaka in se je doslej igral je sicer šele tri tekme, boril z isto srečo kot Ilirija. Če v nedeljo Ilirija ne zmaga, je njen položaj, ki ga trenutno zavzema, precej ogrožen, tako da se bo treba v drugem delu prvenstvenega tekmovalstva zelo resno potruditi za najvišji naslov. Rapid je pokazal v svoji zadnji tekmi mnogo solidnega znanja in se nam obeta torej res lepa igra.

Nogomet na deželi

SK Domžale : SK Jadran 3 : 3 (2 : 2).

V tekmah za zimski pokal v korist brezposelnih igralcev sta se v nedeljo srečala v Domžalah SK Domžale, jesenski prvak II. b razreda in SK Jadran, drugoplasirani klub II. a razreda. Domžale so postavile oslabljeno moštvo, v katerem so bile 3 rezerve. Kljub slabemu vremenu je bilo zanimanje za tekmo precejšnje. Igra se je odigrala na blatnem terenu med gosto natavajajočim snegom in je bila popolnoma izravnana. Jadran je pričel z ostrimi napadi in je dosegel vodstvo po napaki domačega vratarja, ki je predalce uhaljal iz gola. Ostro streljanj prosti strel je prinesel Domžalam izenačenje, takoj nato pa je napad zaključil lepo kombinacijo z učinkovitim golom in prinesel domačino vodstvo 2 : 1. Jadran je izenačil tik pred koncem polčasa. Drugi polčas je bil v znamenju borbe za zmago. Trud obeh ekipov je ostal brez uspeha, dokler ni končno levi branilec Domžal Kovač postal iz daljave 30 m ostro bombo, ki je obtičala v mreži. Pet minut pred koncem je Jadran izenačil. V domačinski enaštovnici sta se to pot odlikovala Krek in Može. Napad je pokvaril mnogo lepših šans s pogostimi ofsidi. Pri Jadranu je bila krilska vrsta nekoliko naiboljši del moštva. Napad je zelo lepo kombiniral in v tem prekašal domačine, vendar na je imel proti izborno domačinski obrambi težko stališče. Sodil je koristno g. Martelanec.

SK Domžale — jesenski prvak II. b razreda V prvenstvu II. b razreda sodeluje 5 klubov, in sicer Sloga, Zalog, Svoboda z Viča in domačiska kluba Disk in Domžale. Pred kratkim je bila odigrana tekma med Domžalami in Slogo, katero je odločila v svoj prid enajstnica Domžal in si s tem priborila prvenstvo II. b razreda z 8 točkami. Domžale so zmagale v vseh tekmah, in sicer proti Zalogu in Viški Svobodi s 5 : 1, proti Slogi z 2 : 1, proti lokalnemu rivalu Disku pa s 3 : 2. Razmerje golov je 15 : 5 v korist Domžalam. Na drugo mesto tabele se je s 6 točkami in z razmerjem golov 12 : 6 plasiral domačinski Disk, ki je izgubil samo tekmo proti Domžalam. Tako sta

oba domačiska kluba zasedla v jesenskem prvenstvu II. b razreda prvi mesti

Ligino moštvo Primorja v Trbovljah.

Za izbirno reprezentančno tekmo Trbovlje : Hrastnik—Zagorje dne 1. decembra ob 14. na igrišču Zagorja se delegira g. pss. Rožič Adalbert. Za reprezentančno tekmo Primorje, ligino moštvo : reprezentanca Trbovlje 3. decembra ob 14. na igrišču SK Amaterja se delegira g. sa. Marin Ludvik. (Rezerva Lunder Dušan.)

Dne 3. decembra se odigra doslej najvažnejša in najzanimivejša nogometna tekma v Trbovljah med liginim moštvom ASK Primorja in reprezentanco Oo. Trbovlje. Zanimiva tekma se vrši ob 14. na igrišču SK Amaterja. Občinstvo se opozarja, da ne bo delalo škode na ograji. Prijatelji sporta, pridite pogledat zastopnike slovenskega sporta v nacionalni ligi. Vstopnina običajna.

SK Mura : SK Drava 6 : 1 (5 : 0).

Preteklo nedeljo se je odigrala v Ptuj prvenstvena tekma med Muro iz Murske Sobote in Dravo iz Ptuja. Tekma se je končala z visoko, toda zaslužen zmago gostov, ki so bili absolutno boljši nasprotnika. Drava se to pot ni mogla znaniti. Večjega poraza jih je rešil odlično razpoloženi vratar. Sodil je g. Bizjak iz Maribora.

Prvenstvena tabela v tekmovalju za prvenstvo drugega razreda mariborskega okrožja je po nedeljski tekmi naslednja:

Svoboda	5	5	0	0	20	4	10
Gradjanski	5	4	0	1	19	8	8
Mura	5	3	0	2	18	6	6
Ptuj	4	1	0	3	8	14	2
Panonija	5	1	0	4	6	24	2
Drava	4	0	0	4	4	19	0

Službeno iz LNP. Danes po seji p. o. ob 20. seja u. o. v tajništvu LNP. SK Ilirija (smučarska sekcija). Drevi ob 18.30 v klubski sobi kavarne Evropa seja načelstva sekcije. Ob 20. istotam sestane aktivnega članstva sekcije. Zaradi tečajev, ki se bodo vršili tekom prihodnjega meseca, je navzočnost za vse članstvo obvezna. — (Table tenis sekcija). Seja sekcijskega odbora danes ob 21. v Evropi.

TSK Slovan. Drevi ob 20 pri Sokolu članski sestanek, katerega naj se brezpogojno udeležijo vsi igralci moštva, ki igra lokalne, ker igramo na praznik proti Iliriji I. TKD Atena. Hazenašice in lahkoletnice imajo danes ob 18.30 v telovadnici liceja redni trening.

Vremensko poročilo s Kofe od 27. t. m. Snega na podlagi 40 cm, smuka idealna. Zaradi pokvarjene brzojavne proge se je poročilo zakasnilo.

SOKOL

Sokolsko društvo Vrhnika priredi 1. decembra ob 8. uri zvečer v svoji novi dvorani v Sokolskem domu svečano akademijo, pri kateri nastopijo vsi oddelki.

Sokol Škofja Loka. Drevi ob 20.30 bo predaval g. Vekoslav Bučar o temi: Sokolstvo in dom. Prevedanje se bo vršilo pod okriljem ZKD v Sokolskem domu.

Sokol Sv. Lenart v Sl. gor. V nedeljo ob 20. bo v Sokolskem domu svečana telovadna akademija v prazno državnega in sokolskega praznika. Vsi tržani in okoličani naj se udeležijo naše proslave. Spored akademije je pester in skrbno izbran.

Sokol Krizevci pri Ljutomeru priredi svečano akademijo 3. decembra ob 15. v dvorani br. Josipa Kosjaja. Program obsega 17 točk. Nastopili bodo vsi oddelki telovadnih vrst.

Radio

Sreda, 29. novembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Komorna glasba radio - kvinteta. — 18.30: Radio orkester. — 19: Dubrovnik in Dalmacija. — 19.30: Literarna ura. — 20: Prenos opere iz gledališča, vmes čas in poročila.

BEOGRAD 16.30: Orkestralni in pevski koncert. — 19.30: Opera arije. — 20: Prenos iz Ljubljane — 22.40: Ciganska gošba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17.30: Prenos zvočnega filma. — 20: Prenos iz Ljubljane — 22.15: Godba za ples. — PRAGA 19.40: Pevski koncert. — 20: Prenos simfoničnega koncerta. — BRNO 19.40: Slušna igra. — 20.05: Program iz Prage. — VARŠAVA 18.20: Lahka glasba. — 20: Simfoničen koncert. — 21.15: Nadaljevanje koncerta. — 22.15: Plesna glasba na ploščah. — DUNAJ 11.30: Orkester. — 19: Lahka glasba. — 20.15: Dramski večer. — 22.25: Lahka in plesna muzika. — BERLIN 20.05: Orkestralni koncert. — 21: Pesmi. — 21.20: Čajkovskega koncert za violino in orkester. — 22.30: Operna glasba. — 23: Mešan program. — KÖNIGSBERG 20.10: Plesni večer. — 22.30: Mešan program. — MCHLACKER 20.10: Glasbeno - literarni večer. — 22.45: Plošče. — 23: Spevoigra. — 24: Nočni koncert. — BUDIMPEŠTA 17.30: Lahka glasba. — 19.30: Dramski večer. — 21.30: Orkester. — 22.30: Lahka in plesna glasba.

Iz življenja na deželi

DOL PRI HRASTNIKU. Sokol in Jadranska straža priredita 1. decembra ob pol 10. akademijo v šolski telovadnici. Poleg slavnostnega govora, deklaracij in pesmi mladinskega zbora nastopijo tudi vsi telovadečki oddelki z izbranim sporedom. Vabljeni vsi, ki čutite z nami! — Na občo željo kmetijskega prebivalstva se je pričela z novembrom gospodinjstva in kmetijska šola, katero tako gojenci kakor gojenke prav pridno in z velikim veseljem posejajo.

KRANJSKA GORA. Zimal Zamašil je Kranjskogorčan okna z mahom, zapri je vržno dver, zakidal vhod v hlev z gnojem. In pričelo se je idilično življenje alpskega prebivalstva. Nakrmili so živino, može in fantje so odšli po seno v visokoležeče senožeti, ako je kazalo vreme, ženske so bile pa zaposlene pri kolovratih. Zvečer je pa zaplalo življenje in po vseh bajtah nisl drugega slišal kakor pripovedi o strahovih in neverjetne druge dogodbe. Kljub temu, da nismo še stari, smo doživeli čase, ko je naš planinski človek skromno izhajal, bil je idealist in je do skrajnosti ljubil

svojo pečeno alpsko zemljo. A današnja zimal Ves sportni svet jo komaj pričakuje. Pričakuje jo domačin - posestnik, gotilječar in trgovec. Danes ni zima za idilično kmečko življenje, pač pa je izreden vir dohodkov za prebivalstvo višinskih in tujkopravnih krajev. Nimam namena delati propagande za zimski sport v Kranjski gori. Ime kraja že zadosti pove. Ampak želim samo to, da se obnovi ono idilično kmečko življenje, kakor nekdanj. Naj bi sportniki postali zlasti v zimskem času popolnoma domači in naj bi se uživali v nekdanje domače življenje. Naj bi se počutili domači pod našo streho! Sicer naj se pa alpski kraji vrmejo v stare, dobre čase. Naj rogovilijo parklji, naj se govori o pehtah, naj ljudstvo dela jaslice, — vse pa naj pokaže zlasti tujcem, da je to slovensko, narodno. Iz našega kraja boste še slišali o bedancih in pehtah, morda tudi kakšno o postrvih, tudi gamsi pridejo na vrsto. Toda ne v reklamo, katero Kranjska gora ne potrebuje, pač pa na spomin davnih časov. Zupan Lavtižar.

Čitajte tedensko revijo „ZIVLJENJE IN SVET“

ZAHVALA

Za vse mnogoštevilne pismeno in ustmeno izražena sožalja, katera smo prejeli povodom tako nepričakovane nagle smrti naše iskreno ljubljene

Mare Marinc

roj. Valenčak

se tem potom iskreno zahvaljujemo. Enako tudi vsem številnim darovalcem prekrasnih vencev in šopkov. Zahvalo izražamo častiti duhovščini v Celju in Sv. Pavlu za častno spremstvo pri pogrebu. Nadalje posebna iskrena zahvala g. dr. Hočevarju za njegovo veliko požrtvovalnost in trud za ves čas boleznj pokojnice. Prisrčna hvala gospodom pevcom pevskih zborov v Celju in Sv. Pavlu za gniljive žalostinke, gasilec v Sv. Pavlu in vsem prijateljem in znancem, ki so od blizu in daleč prihiteli v tako častnem številu spremilit blagopokojnico na njeni zadnji poti k večnemu počitku. Vsem, ki so nam v teh težkih dneh izkazali na katerikoli način skrb in prijaznost, bodi Bog plačnik.

Celje-Sv. Pavel-Podšreda, dne 28. novembra 1933.

Rodbine Valenčak, Marinc ter ostalo sorodstvo.

Vino!

400 hl vlastelinsko prvovrzdno staro (grapešvina, traminac) naprođaj. Vprašanja na »UNIOREKLAM« Zagreb, Gajeva 4 pod »Vino«. 12224

SVETOVNO ZNANI RDEČILI ZA OBRAZ

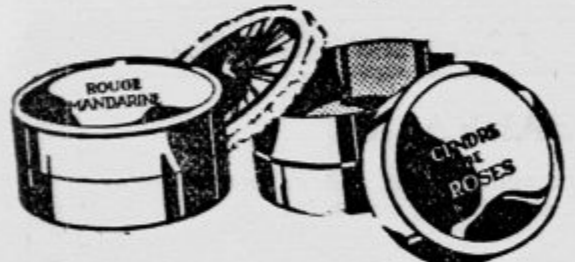
Cendre de rose in rouge mandarine

in nadaljnjih dvanajst prekrasnih nijans

BOURJOIS

PARFUMEUR - PARIS

pomenijo dovršenost v negovanju lepote moderne dame, ki se nikdar ne dajo doseči. Slabe potvorbe bi vam mogle povzročiti huda razočaranja.

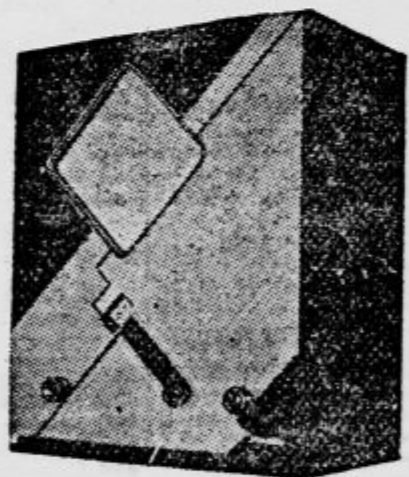

Bourjois - Parfumeur

izdelovalec modernih kreacij parfemov: SOIR DE PARIS, PRINTEMPS DE PARIS, MON PARFUM, FIANCEE.

STANDARD RADIO

Seriija za sezono 1933-34

RX aparat

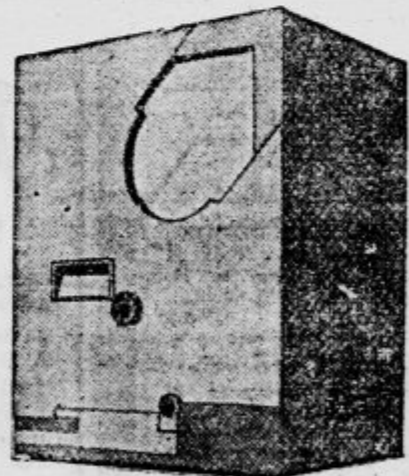
za vse valovne dolžine

2 + 1 cev

Cena Din 2.890.—

Naplačilo Din 250.—, 12 obrokov

po Din 220.—

Super-Olimpikon

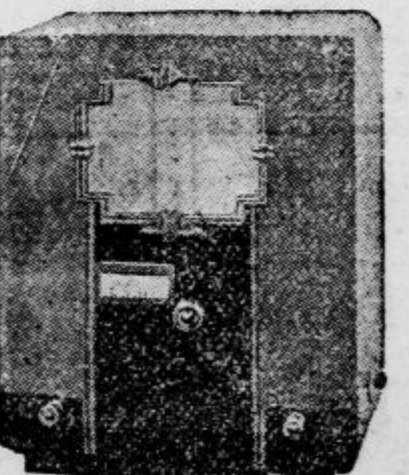
nedosegljiva kakovost

3 + 1 cev

Cena Din 4.950.—

Naplačilo Din 450.—, 12 obrokov

po Din 375.—

Super 34

Luksuzna izdelava, največja selektivnost

4 + 1 cev

Cena Din 5.980.—

Naplačilo Din 580.—, 12 obrokov

po Din 450.—

Vsi aparati z elektrodmamičnim zvočnikom.

Zastopstva v vseh večjih krajih.

Zahtevajte neobvezna predvajanja.

Anica Kočevar

v ponedeljek 27. novembra 1933 ob 11.30 v 33. letu svoje dobe izdihnila svojo blago dušo. Pogreb bo v četrtek 30. novembra 1933 ob 14. z hiše žalosti na dolsko pokopališče.

Hrastnik-Kranj-Beograd,

Inserirajte v »JUTRO«

Vse, kar želite,

jobite v »Jutrovem« namem izdelaniku.

Ne, želim samo OLLA, ne spuščam se v druge eksperimente!

ZAHVALA.

Za premmogoe dokaze iskrenega sočutja, ki sino jih prejeli ob smrti naše nad vse ljubijene soproge, mamice, hčerke, sestre, tete in svakinje, gospe

Marije Starič

se tem potom vsem najiskreneje zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni gg. zdravnikom, čč. duhovščini, darovalcem krasnih vencev in cvetja, zastopnikom raznih organizacij in društev, prav posebno pa pevcem »Ljublj. Zvona« z g. Prelovcem za prekrasno žalno petje in končno vsem prijateljem in znancem, ki so drago pokojnico v tako častnem številu spremili na njeni zadnji poti.

Ljubljana, dne 28. novembra 1933.

12239

Zalujoča rodbina Staričeva.

Brez posebne obvestila

Mestni pogrebni zavod

Občina Ljubljana

Po kratki boleznj nam je umrla naša nenadomestljiva soproga, zlati mama, stara mama, sestra, tašča, teta, sestrična in svakinja, gospa

Cecilija Klinar

roj. žmteek

Pogreb bo v sredo, dne 29. t. m. ob 4. uri popoldne izpred hiše žalosti, Tyrševa cesta 99 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 28. novembra 1933.

Zalujoče rodbine: KLINAR, POTZA, PADAR, ZMI-TEK in GASPERŠIC. 12232

P. H.

Življenje — film

Roman

»Pripravite — ne, k njemu hočem — takoj —
 »Oprostite, danes še ne. Danes ni mogoče. Jutri. Do jutri bo že mnogo boljši. Baš zato sem tu, na Petrovo posebno željo. Rekel mi je, da ga pričakujete.«
 »Da, da — zajepeče Olga in sklene roke. »Živ je — živ je —
 Marja Fedorovna pa stvarno vpraša:
 »Ali se je dr. Milkovič dvobojeval s Sokolovim?«
 »Tako bi se moglo reči, svetlost. Dvoboj je bil davi, pred dve ma urama.«
 »V nevihtih?«
 »Tik poprej. Toliko da smo se še utegnili vrniti v Nizzo.«
 »In — dr. Milkovič?«
 »Dobil je strel v pleča. Na prvi mah je bila stvar grda videti. Ni ga bilo moči tako preiskati, ker smo se morali zaradi nevihte podvizati domov. Sele potem je zdravnik dognal, kako in kaj. Rana je nedolžen strel v pleča in bo čez kake tri tedne s posledicami vred zaceljena. Najhujša je bila izguba krvi, a dr. Milkovič se e dobro držal. Jutri ga smete že obiskati.«
 »In Sokolov?« vpraša Olga Nikolajevna z jasnim, stroгим glasom.
 »Ta je pobjemil.«
 Beseda udara kakor blisk. Obraz Marje Fedorovne vzplameni. Berger stvarno nadaljuje:
 »Da, ta monsieur Sokolov je hotel očividno zgrabiti srečo za azdo. Namestu da bi čakal povelja nepristranskega, je ustrelil oba-

krat prehitro. Če bi ne bil drugič zadel, bi bil stavlil, da mu bo Milkovič pošteno posvetil. A Sokolov je velik lopov. Tudi ostali gospodje pravijo tako. Bili so enako ogorčeni kakor jaz.«
 »Slutila sem, da se je nekaj zgodilo.« zamrmra Olga Pavlovna in očitajoče pogleda Marjo Fedorovno. Ta dè zmedenost:
 »General Kurjonski mi ga je bil priporočil.«
 »Nadaljujte, doktor.«
 »Saj ni več dosti. Sokolov je, ko sem ga hotel po tako imenovanem »dvoboju« prijeti pobjemil v avtomobilu. Dedec, ki je sedel poleg šoferja, je imel neverjetno ostudno spako. Peter Milkovič mi je potem rekel, da je moral biti neki Mihajlov, sluga polkovnika Petrova, ki je nedavno tega izvršil v Nizzi samomor. Ostali gospodje so ga dobro poznali. Milkovič trdi, da je hotel nekoč že vlomiti pri vas.«
 »Mihajlov«, zaječja Olga Nikolajevna, »Petrovjev sluga —«
 »Ali ga niso takrat poslali nazaj v Rusijo?« boječe vpraša Marja Fedorovna.
 »Vsekako je še tu.« poudari Berger, »in gotovo je, da sta monsieur Sokolov in sluga Mihajlov dobra znanca. Najbrže sta snovala kako temno, zločinsko podjetje in sta hotela spraviti Milkoviča s poti, ker sta ga imela za oviro. Sokolov vsekako ni pošteni igralec, za kakršnega so ga imeli. Treba bi ga bilo zasledovati, tako mislijo tudi oni gospodje. Seveda, Milkovič se nekoliko upira. Mislim, da bo vse na vas, knežnja. Vaša volja naj odloči.«
 Olga Nikolajevna misli na to, kar je prejle v stiski svojega srca objlubil Bogu: da ne bo sovražila nikogar več, če ji le pusti Petra!
 In Peter živi!
 Olga Nikolajevna zmaje z glavo.
 »Ne, ne. Naj gre, kamor hoče.«

A hkratu se spomni tudi njegove groznje. Vendar ne čuti več nobenega strahu.
 Tudi Marja Fedorovna pritrudi:
 »Ne, zasledovanja ni potreba. Čemu hrup in škandal? Počakajmo, kako se bodo stvari razvijale.«
 Kratak molk nastane. Nato dè stara kneginja z nasmeškom, kakor da bi hotela pregnati vse puste in neprijetne misli:
 »In zdaj, gospod doktor, nama storite veselje in pokramljajte z nama še o drugih rečeh. Na primer o Jugoslaviji, kaj? Skodelica čaja nama tudi ne odbijete? Zdaj mi je kar odleglo.«
 Tako govoreč priručno pokima Olgi Nikolajevni.
 »Da, tetka, nevilhta je šla mimo nas.«
 »Po tvojem obrazu vidim, dete.«
 Dr. Berger se zahvali za prijazno vabilo.
 »In jutri ga smem res obiskati?« vpraša Olga s prosečim glasom.
 »Seveda. Najrajši bi vas bil že danes videl pri sebi, a bolnikom ne gre takoj izpolniti vsake želje. Zato mu pa jaz povem vse, kar mi naročite.«
 »Oh, da, recite mu, prosim, da strašno koprnim po njem.«
 »Dobesedno, knežnja.«
 Uro ali kaj se plete prijeten razgovor. Nato se Berger poslovil vesel, da se je vse tako srečno končalo.
 Ko sta Marja Fedorovna in Olga spet sami, dè kneginja z melkim glasom:
 »Zdaj, Olga, se mora vse pojasniti. Nu sedi k meni. Slutim, da se mi hoče izpovedati nečesa, kar ti teži srce. Ne, z gotovostjo vem. Vse povej, Olga, poslej ne sme biti več skrivnosti med nama. Glej, kako krasno in svetlo stoji spet solnce nad morjem in kako zlato se blešči valovje! Ni še dolgo tega, kar je bilo podobno brezdnu. Tako se vse na svetu spet zvedri in razjasni.«

Cene malim oglašom

Zenitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgoveškega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se računajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kama«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Poseste«, »Lokali«, »Stavovanje odda«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Življe«, »Obrte in Les« ter pod rubrikama »Trgovski potnik« in »Zasluske«, če se z oglašom nudi zasluzek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tems rubrikama išče zasluzka ali službe, plača se

Mali oglasi

Za odgovor **3 Din** v znakah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se računajo po Din 1.— za besedo, se računava enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se računajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.— Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— pri oglaših po 1 Din za besedo po Din 15.— Vse pristojbine za male oglašje se plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpelati v pisnu obemem z naročilom.

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Kdor sprejema potnika, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (2)

Postrežnico

za dvakrat na dan, sprejemem takoj v bližini nove Nilsenske ceste — Krstvo va ulica šte. 37/1. 43187-1

Pletilja

apremlje delo na dom. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod znakom »Zanečljiva 25«. 43189-1

Inteligentna gospa

erednje starosti — zmodna nasenska. 1800 kor. — zvevnt. Sopolne zapelajeje. Prezame vsako delo. Go spevskega cesta 13, vrata 19. 43197-2

Napravo za javljanje

v domov in poslov. kupim Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Kabin nakup« na oglašni oddelku »Jutra«. 43199-7

Krasne parcele

nagrada na Zaloški cesti (nasproti Leotičiču) v izmeri 6000 m², na Kodeljevem v izmeri 12.000 m². — Ponudbe pod šifro »Ugoden nakup« na oglašni oddelku »Jutra«. 43215-20

Kislo zelje

novu, prvotno rnzane in cele glavice za sarmo, v soddkih. v vsaki množini dobavljiva po brezkonkurenčni cenil Gusev Erklavce, Ljubljana, Kodeljevo 10 — telefon 55 91. 299 53

Opremljeno sobo

e posebnim vzhodom. iše poporocnik z decembrom ali januarjem v okolici ev. Kristofa. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 43216-23/a

Kabinet

dobro obarvan, z razeretljivo in postrežbo oddam takoj za 300 Din mesečno v Knafjevici ulici šte. 18/II 43216-23

Stroji

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Iščemo potnike

za posojanje priv. strank. Prednost imajo oni, ki že obiskujejo z drugim članom stranke. Dobar zasluzek. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »43216-23

Gospodar. kuharico

z dobrih sprejavil. zmoezno svitjevanje in delo na zelnjskem vrtni. sprejeme tekoji upravnišvo Merenberg. — Pojasnila daje Suppana v Mariboru, Alškerčeva 3. 43203-1

Trgovski pomočnik

mešane otroke, prošir brežično trimesečno nameščanje. Devine na oglaš. oddelku »Jutra« pod znakom »Manufacturiste«. 43194-2

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Dvostanovanj. hiša

z gospodarskim poslopj in lepim vrtom sedmoosentim ter travnikov, oca 2 orala, 6 km izven Maribora zelo ugodno prodam. Več v trgovini Lebe v Reki, pošta Hoče. 43068-20

Orehovala jederca

v vsaki množini tudi Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta šte. 5. 43201-33

Dve sobi

e separativnim vzhodom in kopalnico takoj oddam v centru mesta ali drevna gospodoma po ugodni cenil Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 43181-23

Izgubljeno

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (26)

Posojila

be prodava hla št. 27 v Sp. Hudični pri Celju, s vrtom, nljivo in trgovinskim poslovanjem dne 7. decembra 1933, v posojilnega notarja dr. Štefan Ivana v Celju, ki daje potrebna pojasnila. 45199-32

Dražbe

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (32)

Potnika

uvodeno v Dravski bavarni, sprejemem takoj za avadno in bruseno steklo. Ponudbe z referencami na podružnico »Jutra« v Celju pod znakom »Podjetje«. 43200-5

Vajenca

krepekca in postnega — sprejemem v trgovino mešane blaga v Celju. Naslov pri podružnici »Jutra« v Celju. 43187-44

Prodaj

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsa ka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Hranilne knjižice

kupite ali prodate — ter komandirite posojila najkompetentje pri: Posojilni zavod d. d., Zagreb, Fraška ulica 6/II. Za odgovor priložite znamko za 3 Din. 40610-16

Več zemljišča na Bledu

proti vzhodni knjižnici Mešane hranilnice ljubljanske podružnice, Pojasnila daje Stanko Površnik, trgovski svetnik v Ljubljani, Duška Petra cesta šte. 35. 43210-20

Več zemljišča

proti vzhodni knjižnici Mešane hranilnice ljubljanske podružnice, Pojasnila daje Stanko Površnik, trgovski svetnik v Ljubljani, Duška Petra cesta šte. 35. 43210-20

Drž. uradnica

ize v januarjem ali februarjem solčno drevobno ali enosobno stanovanje s kabinatom, v centru mesta. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Mira in tolna«. 43182-21/a

Podstrešno sobo

e kabinatom, event. tudi majhno kuhinjo, takoj oddam z 2-3 odraslimi osebami v Koroški ulici št. 20 — Trnovo-Kolezija. 43185-23

Posojila

dajemo najkulantneje do vsakega zneska na vlogi velebank, drž. papirjev, ratne šteta, državnih bonov, izdatnih za razne dobave kakor tudi na kurantno blago, Puška Stodiona, Zagreb, Meduličeva 31, telef. 90-05. 12195

Dražbe

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (32)

Pouk

beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Ki iščejo instrukcije, pla. šajo vsake besede 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 3 Din. (4)

Trgovski pomočnik

starejši, vzdrzan v vseh stvokah mešane trgovine, dober prodajalec, praktičen sadjar, izvrsten korec in spreten ribič, živi v katerikoli stvoki nameščanje. — Gre tudi kot skladščnik, potnik, event. kot sluga ali inkasnat nekakega večjeja podjetja. Cenil ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Vsestranski uporabljivi in poštene«. 43152-2

Lončeno peč

ekoro novo prod. Jos. Bergman, Ljubljana, Poljanjska cesta šte. 55. 43156-6

Posredujem denar

velikih denarnih zavedov. — Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka 12. 43178-16

Posed

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Restavracijo

dem v najem na Glavnem trgu v Mariboru. Vpraša se: Plac, Maribor. 42823-17

2 dvosobni stanovanj

komfortni, s kopalnico oddam na Kodeljevem za 500 in 650 Din. Jankova ulica št. 107, deeno. 43155-21

2 mesečni sobi

takoj oddam v Malistrovi ulici 14. 43196-23

Črna lovska pes

ki išči na ime »Bob« in ima znamko št. 1113, se je zatekel. Prosil nagradi se je vrnil v trgovini v Wolfovi ulici št. 10. 43174-27

Posojila

dajemo najkulantneje do vsakega zneska na vlogi velebank, drž. papirjev, ratne šteta, državnih bonov, izdatnih za razne dobave kakor tudi na kurantno blago, Puška Stodiona, Zagreb, Meduličeva 31, telef. 90-05. 12195

Nemško konverzucio in pouk

novorazna gospa po 10 Din za uro. — Poljanjska cesta št. 13/II leto. 43177-4

Frizerko

dobro odarčeno, sprejemem takoj ali pozneje. Dopiele na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »1000«. 43159-1

Perje

puh. 15 vrst od 3 Din na prej ter volno in žimo za madrače najceneje prodaja Siga, Wolfova ul. 12, dvoršča. 43162-6

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Restavracijo

dem v najem na Glavnem trgu v Mariboru. Vpraša se: Plac, Maribor. 42823-17

2 dvosobni stanovanj

komfortni, s kopalnico oddam na Kodeljevem za 500 in 650 Din. Jankova ulica št. 107, deeno. 43155-21

2 mesečni sobi

takoj oddam v Malistrovi ulici 14. 43196-23

Črna lovska pes

ki išči na ime »Bob« in ima znamko št. 1113, se je zatekel. Prosil nagradi se je vrnil v trgovini v Wolfovi ulici št. 10. 43174-27

Posojila

dajemo najkulantneje do vsakega zneska na vlogi velebank, drž. papirjev, ratne šteta, državnih bonov, izdatnih za razne dobave kakor tudi na kurantno blago, Puška Stodiona, Zagreb, Meduličeva 31, telef. 90-05. 12195

Dražbe

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (32)

Nemško konverzucio in pouk

novorazna gospa po 10 Din za uro. — Poljanjska cesta št. 13/II leto. 43177-4

Frizerko

dobro odarčeno, sprejemem takoj ali pozneje. Dopiele na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »1000«. 43159-1

Perje

puh. 15 vrst od 3 Din na prej ter volno in žimo za madrače najceneje prodaja Siga, Wolfova ul. 12, dvoršča. 43162-6

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Restavracijo

dem v najem na Glavnem trgu v Mariboru. Vpraša se: Plac, Maribor. 42823-17

2 dvosobni stanovanj

komfortni, s kopalnico oddam na Kodeljevem za 500 in 650 Din. Jankova ulica št. 107, deeno. 43155-21

2 mesečni sobi

takoj oddam v Malistrovi ulici 14. 43196-23

Črna lovska pes

ki išči na ime »Bob« in ima znamko št. 1113, se je zatekel. Prosil nagradi se je vrnil v trgovini v Wolfovi ulici št. 10. 43174-27

Posojila

dajemo najkulantneje do vsakega zneska na vlogi velebank, drž. papirjev, ratne šteta, državnih bonov, izdatnih za razne dobave kakor tudi na kurantno blago, Puška Stodiona, Zagreb, Meduličeva 31, telef. 90-05. 12195

Dražbe

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (32)

Nemško konverzucio in pouk

novorazna gospa po 10 Din za uro. — Poljanjska cesta št. 13/II leto. 43177-4

Frizerko

dobro odarčeno, sprejemem takoj ali pozneje. Dopiele na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »1000«. 43159-1

Perje

puh. 15 vrst od 3 Din na prej ter volno in žimo za madrače najceneje prodaja Siga, Wolfova ul. 12, dvoršča. 43162-6

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Restavracijo

dem v najem na Glavnem trgu v Mariboru. Vpraša se: Plac, Maribor. 42823-17

2 dvosobni stanovanj

komfortni, s kopalnico oddam na Kodeljevem za 500 in 650 Din. Jankova ulica št. 107, deeno. 43155-21

2 mesečni sobi

takoj oddam v Malistrovi ulici 14. 43196-23

Črna lovska pes

ki išči na ime »Bob« in ima znamko št. 1113, se je zatekel. Prosil nagradi se je vrnil v trgovini v Wolfovi ulici št. 10. 43174-27

Posojila

dajemo najkulantneje do vsakega zneska na vlogi velebank, drž. papirjev, ratne šteta, državnih bonov, izdatnih za razne dobave kakor tudi na kurantno blago, Puška Stodiona, Zagreb, Meduličeva 31, telef. 90-05. 12195

Dražbe

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (32)

Nemško konverzucio in pouk

novorazna gospa po 10 Din za uro. — Poljanjska cesta št. 13/II leto. 43177-4

Frizerko

dobro odarčeno, sprejemem takoj ali pozneje. Dopiele na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »1000«. 43159-1

Perje

puh. 15 vrst od 3 Din na prej ter volno in žimo za madrače najceneje prodaja Siga, Wolfova ul. 12, dvoršča. 43162-6

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Restavracijo

dem v najem na Glavnem trgu v Mariboru. Vpraša se: Plac, Maribor. 42823-17

2 dvosobni stanovanj

komfortni, s kopalnico oddam na Kodeljevem za 500 in 650 Din. Jankova ulica št. 107, deeno. 43155-21

2 mesečni sobi

takoj oddam v Malistrovi ulici 14. 43196-23

Črna lovska pes

ki išči na ime »Bob« in ima znamko št. 1113, se je zatekel. Prosil nagradi se je vrnil v trgovini v Wolfovi ulici št. 10. 43174-27

Posojila

dajemo najkulantneje do vsakega zneska na vlogi velebank, drž. papirjev, ratne šteta, državnih bonov, izdatnih za razne dobave kakor tudi na kurantno blago, Puška Stodiona, Zagreb, Meduličeva 31, telef. 90-05. 12195

Dražbe

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (32)

Nemško konverzucio in pouk

novorazna gospa po 10 Din za uro. — Poljanjska cesta št. 13/II leto. 43177-4

Frizerko

dobro odarčeno, sprejemem takoj ali pozneje. Dopiele na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »1000«. 43159-1

Perje

puh. 15 vrst od 3 Din na prej ter volno in žimo za madrače najceneje prodaja Siga, Wolfova ul. 12, dvoršča. 43162-6

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Restavracijo

dem v najem na Glavnem trgu v Mariboru. Vpraša se: Plac, Maribor. 42823-17

2 dvosobni stanovanj

komfortni, s kopalnico oddam na Kodeljevem za 500 in 650 Din. Jankova ulica št. 107, deeno. 43155-21

2 mesečni sobi

takoj oddam v Malistrovi ulici 14. 43196-23

Črna lovska pes

ki išči na ime »Bob« in ima znamko št. 1113, se je zatekel. Prosil nagradi se je vrnil v trgovini v Wolfovi ulici št. 10. 43174-27

Posojila

dajemo najkulantneje do vsakega zneska na vlogi velebank, drž. papirjev, ratne šteta, državnih bonov, izdatnih za razne dobave kakor tudi na kurantno blago, Puška Stodiona, Zagreb, Meduličeva 31, telef. 90-05. 12195

Dražbe

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (32)

Nemško konverzucio in pouk

novorazna gospa po 10 Din za uro. — Poljanjska cesta št. 13/II leto. 43177-4

Frizerko

dobro odarčeno, sprejemem takoj ali pozneje. Dopiele na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »1000«. 43159-1

Perje

puh. 15 vrst od 3 Din na prej ter volno in žimo za madrače najceneje prodaja Siga, Wolfova ul. 12, dvoršča. 43162-6

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Restavracijo

dem v najem na Glavnem trgu v Mariboru. Vpraša se: Plac, Maribor. 42823-17

2 dvosobni stanovanj

komfortni, s kopalnico oddam na Kodeljevem za 500 in 650 Din. Jankova ulica št. 107, deeno. 43155-21

2 mesečni sobi

takoj oddam v Malistrovi ulici 14. 43196-23

Črna lovska pes

ki išči na ime »Bob« in ima znamko št. 1113, se je zatekel. Prosil nagradi se je vrnil v trgovini v Wolfovi ulici št. 10. 43174-27

Posojila

dajemo najkulantneje do vsakega zneska na vlogi velebank, drž. papirjev, ratne šteta, državnih bonov, izdatnih za razne dobave kakor tudi na kurantno blago, Puška Stodiona, Zagreb, Meduličeva 31, telef. 90-05. 12195